

Latvijas Okupācijas muzeja apkārtraksts

NR. 57, 2023. GADA PAVASARIS

Museum of the Occupation of Latvia Newsletter N° 57, Spring 2023, Rīga

Pieminot 1949. gada 25. martā deportētos Latvijas iedzīvotājus, piedāvājam ieskatu Muzeja krājumā. Attēlā redzams attēls no kaltētu augu kolekcijas jeb herbārija, ko izgatavojusi Malda Jansone (dzim. 1945) nometinājuma vietā Tomskas apgabala Molčanovas rajonā 1957. gadā. Viņu četru gadu vecumā 1949. gada 25. martā deportēja no Cēsu apriņķa Drustu pagasta uz Tomskas apgabala Molčanovas rajonu; no nometinājuma atbrīvoja 1957. gada 12. jūnijā. • In memory of those who were deported from Latvia 25 March 1949, we offer a glance into the Museum Collection. Pictured is a sample from a collection of dried plants, prepared by Malda Jansone in 1957 during forced settlement in the Tomsk Region. She was deported at the age of four on 25 March 1949 from the Cēsis District and freed on 12 June 1957.

Latvijas Okupācijas muzeja 30. jubilejas gads

The Museum of the Occupation of Latvia is Ready to Celebrate its 30th Anniversary

Muzeja darbinieki Ukrainas atbalsta akcijā pie Krievijas vēstniecības Rīgā 2022. gada 7. martā • Museum staff at a demonstration to support Ukraine outside the Russian Embassy in Riga, 7 March 2022

Esam Latvijas Okupācijas muzeja 30. darba gadā ar jaunu ekspozīciju rekonstruētajā ēkā Latviešu strēlnieku laukumā 1, Rīgā. Gads pateicībām, vērtējumiem un jaunu prioritāšu izvirzīšanai.

No 2023. gada februāra raugoties, Muzeja vēsturē pieredzētie argumenti pret Muzeja esību un runas par Muzejam piemērotu nomaļāku vietu tiešā un pārnēstā nozīmē šķiet neiespējami, jauni murgi. Tieši šobrīd ir jūtams Latvijas un starptautiskās

This is the 30th year of the existence of the Museum of the Occupation of Latvia and we have a new exhibition in a reconstructed building at Latviešu strēlnieku laukums 1 in Riga. It is a year for gratitude, evaluations, and the setting of new priorities.

Looking from February 2023, the arguments heard against the existence of the Museum and the suggestion that a more secluded place would be better for the Museum seem both in their direct and figurative meaning to be impossible or evil nightmares. Right now, we feel the support of the Latvian and international society for our work and a great interest in history as presented by our Museum. Last year, since the opening of the new exhibition on 1 June, 37 394 guests have visited us (including 8 693 – free of charge). In addition, 39 318 visitors

sabiedrības atbalsts mūsu darbam un liela interese par Muzeja stāstu. 2022. gadā ekspozīciju ir apmeklējuši 37 394 viesu (tai skaitā 8693 — bezmaksas). 39 318 apmeklētāji dzirdējuši gidu stāstījumu Muzeja ekspozīcijā bijušajā Valsts Drošības komitejas ēkā (t. s. *Stūra māja*) Brīvības ielā 61, Rīgā.

Taču, neraugoties uz lielo atbalstu, mēs redzam, ka joprojām Muzeja stāsts daļā Latvijas sabiedrības nav pieņemts. Mūsu Valsts vērtības taranējošā aisberga redzamā daļa ir dažas politiskās grupas, daži publiski pazīstami Latvijas valsti nemīloši un neizglītoti indivīdi, padomju okupācijas laikā ieceļojušie, kas sevi ar mūsu valsti nesaista. Diemžēl šī paša aisberga neredzamajā daļā ir arī jaunieši, kas aizstāv Krievijas imperiālistisko vēstures naratīvu, kas tiek sludināts viņu ģimenēs, un to dara cilvēki, kas dzimuši Latvijā. Tāpēc 20. gadsimta tēmu iekļaušana skolu programmās un komunicēšana sabiedrībā ir izšķiroša prioritāte ne tikai Muzejam, bet arī valstij kopumā.

Varu apgalvot, ka Muzejs katru dienu izcīna cīņu par prātiem un dvēselēm, tāpēc jo īpaši svarīgi ir Muzeja stāsta izpratni un emocijas redzēt apmeklētājos, kuriem dzimtā valoda nav latviešu. Pirms dažām nedēļām Muzeju apmeklēja krievu ģimene ar 12 un 14 gadu veciem pusaudžiem. Uz gida jautājumu, kāpēc padomju represijās tika nogalināti arī krievi, zēns atbildēja — tāpēc, ka viņi mīlēja Latvijas valsti!

Turpinot vērtēt padarīto un nepadarīto vēstures laukā, jāatzīmē, ka šogad apert pieci gadi, kopš publiski pieejams VDK dokumentu arhīvs — atvērti tā dēvētie *čekas maisi*. Kādi secinājumi jubilejas gadā? Publiski savu sadarbību ar VDK Latvijā atzinuši tikai četri cilvēki! Nevaram arī lepoties, ka mēs būtu sasnieguši vērtīgus rezultātus pētījumos par 50 gadu ilgo okupāciju. Būtu godprātīgi jāatbild, vai tikai svešinieki īstenoja okupācijas varas politiku? Esam deklarējuši, ka kolaborācija bija, bet neesam izpētījuši okupācijas varas politikas īstenošanu dažādos līmeņos, kā arī varas ietekmi uz indivīda rīcību, karjeru, dalību sabiedriskajā dzīvē un sadzīvi.

Joprojām netiekam galā ar publiskās telpas sakārtošanu, noņemot okupācijas režīma piemiņas zīmes un kolaborantu pieminekļus. Vēl grūtāk ir vērtēt sadarbību ar okupācijas režīmu no ētikas viedokļa, atbildot uz jautājumu, vai ir kāds ētiski attaisnojams iemesls sadarbībai ar okupācijas varu. Kāda bija cilvēku motivācija sadarboties — materiālais labums, karjeras iespējas, bailes no soda, solījums ģimenes locekļu glābšanai vai patiesa pārliecība?

have heard a guide's narration at the Museum's exhibition in the former State Security Committee building (aka Corner or KGB House) at Brīvības iela 61 in Riga.

However, despite the great support, it is obvious that the historic narrative as presented by the Museum is still not accepted by a significant part of the Latvian population. At the visible top of the iceberg that is attacking our Latvian State values are some political groups, some publicly known unloving and uneducated individuals who scorn Latvia. They were immigrants during the Soviet occupation and do not associate themselves with our country. Unfortunately, in the invisible part of the same iceberg, there are also young people who defend the imperialistic historical narrative of Russia, which they hear in their families expressed by people born in Latvia. Therefore, increasing the content of 20th century history in school programs and communicating with the public is a crucial priority not only for our Museum, but also for the country as a whole.

I can assure you that the Museum fights for minds and souls every day and thus it is especially uplifting to see among our visitors – friends of Latvia whose mother tongue is not Latvian. A few weeks ago, a Russian family visited the Museum with their two teenagers. To the guide's question, why Russian people were also killed in Soviet repressions, one of the boys answered – because they loved Latvia!

Continuing with assessment of what has and has not been done for historical research in Latvia, it should be noted that this year marks five years since the archive of KGB documents – the so-called Cheka-bags – are open and publicly available. What are the consequences? Only four people have publicly acknowledged their cooperation with the KGB in Latvia. Nor can we proudly claim that we have achieved worthwhile and valuable results in the study of the 50-year long occupation regimes. We need to answer truthfully whether only foreigners served the occupying powers. In general, we have declared that there was collaboration, but we have not studied the enactment of the occupying power policies at various levels, nor the influence of regime power on the actions, career, participation in public life, and everyday life of individuals.

We are still trying to clean up public areas by removing commemorative signs and structures of the occupation regimes and monuments of collaborators. It is even more difficult to assess collaboration from an ethical point of view, while trying to answer whether there is any ethically justifiable reason for cooperation with an occupying power.

Noklusējot tiek attaisnota pašlabuma meklēšana apstākļos, kad citi cīnījās un krita. Vēl vairāk — ir jāpiekrīt, ka kolaboracionisma rūsā dažādās dzīves jomās mūsos graužas joprojām. Bez kolaboracionisma nosodījuma un novērtējuma — gan principā, gan konkrētu personu gadījumā — nevar būt garantijas, ka tas neatkārtojas no jauna. Ir saprotams, kāpēc neesam spējuši atrast kopsaucējus pretošanās un kolaborācijas tēmai. Šobrīd šie cilvēki, viņu radnieki, draugi, kolēģi ir klātesoši politiskajos procesos un sabiedrībā.

No kreisās: Ukrainas vēstnieks Latvijā Oleksandrs Miščenko, Muzeja direktore Solvita Vība, Ukrainas parlamenta (Augstākās Radas) vicespikere Olena Kondratjuka 2023. gada 21. februārī, viesojoties Muzejā • From the left: Ambassador of Ukraine to Latvia Oleksandr Mischenko, Director of the Museum Solvita Vība, Deputy-Speaker of the Ukrainian Parliament (Verkhovna Rada) Olena Kondratyuk on 21 February 2023, visiting the Museum

What motivated people to cooperate – material benefit, career opportunities, fear of punishment, a promise to save family members or true conviction? Through neglect, the search for self-interest is justified in circumstances where others fought and died. What's more, one must grant that the tarnish of collaborationism in various areas of life is still within us. Without condemnation and evaluation of collaborationism, both in general and in the case of specific individuals, there can be no guarantee that this will not happen again.

It is understandable why we have not been able to find common beliefs for the topic of resistance vs. collaboration. Presently, these people, their relatives, friends, colleagues are present in politics and in society. There is too little political will and simple human courage. Children and grandchildren will not be held responsible for the actions of their ancestors. However, it is strange that very few people have publicly admitted – my relatives acted badly, I do not support that. This tradition of silence is a cause for concern. It is our weakness, and it is dangerous.

Ir par maz politiskās gribas un vienkāršas cilvēcīgas drosmes. Bērni un mazbērni nebūs atbildīgi par savu priekšteču rīcību. Tomēr dīvaini, ka ļoti nedaudzi cilvēki publiski atzinuši — mani radnieki rīkojās slikti, es to neatbalstu. Šī klusēšanas kultūra raisa bažas. Tas ir mūsu vājums un tas ir bīstams.

Muzejs noteikti šajā tēmā iedziļināsies. Tā būs mūsu nākamā prioritāte. Viens no virzieniem būtu papildināt Muzeja krājumu ar video-liecībām no personām, kas bija tieši iesaistītas okupācijas režīma īstenošanā dažādos līmeņos. Jāpiekrīt, kas šis uzdevums ir ļoti grūts, bet domāju, ka nav nepaveicams. Pavasarī organizēsim arī konferenci, uzaicinot Baltijas reģiona un Polijas kolēģus diskutēt par šo tēmu reģiona kontekstā.

Valstiskā līmenī noteikti būtu atbalstāmas programmas specifiskiem pētījumiem un komunikācijas programmām, politiskā līmenī — partijām būtu jādomā par partijas "biedrošanās politikas ētiskajiem aspektiem biedru izvēlē", individuālā līmenī — vairāk pilsoniskas drosmes!

Gaidot Muzeja 30. dzimšanas dienu, saku paldies visiem, kas ieguldījuši sevi Muzeja tapšanā un stiprināšanā. Muzeja dibinātāji, ziedotāji un visi Muzeja bijušie un esošie darbinieki ir spēcīga un vieda saime ar lielu enerģiju un drosmi. Ziedotāji 30 gadus ir devuši iespēju stāstīt Muzeja stāstu, ziedojuši jaunajai ekspozīcijai un nama Latviešu strēlnieku laukumā iekārtošanai. Pateicoties dāvinātājiem, varam lepoties ar 75 000 krājuma vienībām mūsu kolekcijā. Pateicoties Muzeja misiju atbalstošajiem notikumu aculieciniekiem, esam ierakstījuši pāri par 2400 videoliecību. Dzimšanas dienas gaidās gatavojam īpašu krājuma izstādi "Latvijas Okupācijas muzejam — 30!", jaunu ekspozīcijas katalogu. Muzeja dzimšanas diena, 1. jūlijs, šogad ir XXVII Vīspārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku 150. jubilejas laikā. Noteikti ceram satikt Muzeja ziedotājus, atbalstītājus un draugus svētku laikā Rīgā, lai teiktu — esam stipri, esam vareni!

P. S. Raksts top dienās, kad paiet gads kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā. Pasaule gaida kara beigas, gaida starptautiskā tribunāla dienu, kad tiks tiesāti kara noziedznieki. Pasaule tic, ka starptautiskā sabiedrībā būs tik spēcīga un vienkārša, ka liks samaksāt Krievijai par postījumiem Ukrainā un Ukrainas atjaunošanas izmaksas. Šobrīd galvenais, lai nebūtu "sarunu galds ar ļaunumu nomierinošu scenāriju". Šis ļaunums ir tikai iznīcināms, ne nomierināms!

The Museum will certainly investigate this topic. This will be our next priority. One of its directions could be to supplement the Museum's collection with video recordings from people who were directly involved at various levels in the functioning of the occupation regimes. I agree that this task is very difficult, but I don't think that it's impossible. In the spring, we plan to organize a conference and invite colleagues from the Baltic region and Poland to discuss this topic.

At the national level, programs for specific research and communication projects should certainly be supported. At the political level – political parties should think about the "ethical aspects of the party's policy in the selection of its members", at the individual level – [let us show] more civic courage!

In anticipation of the Museum's 30th birthday, I would like to thank everyone who has invested in the creation and strengthening of the Museum. The founders, donors, and all former and current employees of the Museum are a strong and intelligent family with great energy and courage. For 30 years, donors have ensured that the Museum can tell its story, they have donated for the construction of a new exhibition and the equipment for the renovated building. Thanks to the many donors we can be proud of the 75,000 items in our Collection. Thanks to the eyewitness' support of the Museum's mission, we have recorded over 2,400 video testimonies. In anticipation of the birthday, we are preparing a special exhibition "The Museum of the Occupation of Latvia – 30!", also new publications to accompany the exhibition and a catalogue of the new main exhibition. The Museum's birthday (July 1) this year is during the XXVII General Latvian Song and XVII Dance Festival. We hope to meet many Museum donors, supporters, and friends during the festival in Riga, and to assure them – we are strong, we are great!

P.S.: This article was written during the time when a year has passed since Russia's invasion of Ukraine. The world is waiting for the end of the war, waiting for the day of the international tribunal, when war criminals will face their trials. The world believes that the international community will be strong enough and united so that it can force Russia to pay for the damage in Ukraine and the cost of rebuilding Ukraine. At this moment, it is important not to seek a "negotiating table with a calming scenario for evil deeds." This evil can only be destroyed, not calmed!

Solvita Vība,

Latvijas Okupācijas muzeja direktore

• Director, Museum of the Occupation of Latvia

Izaicinājums muzeja trīsdesmitgades priekšvakarā

Mīļie Muzeja draugi!

Šovasar mēs svinam Latvijas Okupācijas muzeja 30. gadskārtu. Šī ievērojamā jubileja ir sasniegta galvenokārt tāpēc, ka Jūs visi ticējāt Pauļa Lazdas idejai radīt šo muzeju un atsaucāties ar savu darbu, morālo un finansiālo atbalstu, savām mutvārdu un rakstiskām liecībām un piemiņas lietām.

Pateicoties Jums, jau vairāk nekā gadu darbojamies atkal mūsu Muzeja mājās, bet ne vairs "melnajā kastē", ko mantojām no PSRS okupācijas laika, bet gan pārbūvētā, modernā, neparastā ēkā, kuras simbolisma pilno vīziju mums dāvināja arhitekts Gunārs Birkerts. Ar gandarījumu jāuzteic atjaunotā Muzeja darbinieku kopīgi paveiktais darbs. Tas atspoguļojās visspilgtāk, piemēram:

Muzeja jaunajā, multidimensionālā un multimedialā ekspozīcijā, kā arī tematiskajās izstādēs, tostarp par holodomoru - Valsts valodas centra (VVC) Latviešu valodas ekspertu komisija, 2023. gada 8. februāra sēdē nolēma, ka tas latviešu valodā atveidojams formā holodomors atbilstoši šā vārda izrunai ukraiņu valodā;

Muzeja pieaugošajā atpazīstamībā plašsaziņas līdzekļos, sociālajos tīklos un publikācijās Latvijā un ārzemēs;

Latvijas vēstures un latviešu valodniecības zināšanu vairošanā, gan skolēnu, studentu un gan arī speciālistu vidē;

Muzeja Krājuma paplašināšanā, ne tikai ar attiecīgā laika priekšmetiem un rakstveida liecībām, bet arī ar okupekļiem, to sastāvdaļām;

jauniegūtās mutvārdu liecībās par piedzīvoto Latvijas okupāciju laikā, tās neatlaidīgi vāc Audiovizuālais krātuve.

Kopš 2022. gada jūnija Muzejs atkal uzņēma daudzus apmeklētājus, kas paši vai kompetentu gidu pavadībā iepazīstas ar trīs okupācijām, ko Latvija pārdzīvoja 20. gadsimtā. Muzeja viesi ir skaitāmi daudzos tūkstošos. Tomēr mēs priecātos, ja Muzejā ciemotos vēl vairāk viesu. Atcerēsimies, ka šī gadsimta sākuma gados Muzeju apmeklēja vairāk nekā 110 000 viesu vienā gadā. Esmu pārliecināta, ka šai Muzeja jubilejas gadā mēs arī varētu lepoties ar tikpat lielu apmeklētāju skaitu. Tas ir iespējams, ja ikviens Muzeja labvēlis personīgi gādā, lai viņa ierosmē vismaz 30 personas iepazīstas — vislabāk gida pavadībā — ar Muzeja jauno ekspozīciju. Atcerēsimies arī, ka varam sveikt mūsu radus un draugus, dāvinot viņiem Muzeja ieejas karti.

Muzeja apmeklētāju skaitu mēs varētu palielināt arī, ja, raugoties ārā uz Muzeja ēku, ikviens garām-gājējs saprastu, ka tur darbojas un viesus uzņem Latvijas Okupācijas muzejs. Vecajā ēkā par ēkas būtību uz ārsienām liecināja izteiksmīgs Muzeja logo, ko radīja mākslinieks Aldis Aleks. Atjaunotajai, pārbūvētajai ēkai arī jāpauž sava identitāti; ēka nedrīkst palikt anonīma. Tāpēc šogad esam nolēmuši īpaši piestrādāt, lai ar Jūsu materiālo atbalstu Muzejs būtu skaidri atpazīstams jau no ārienes.

Ar skatu uz Latvijas Okupācijas muzeja 30. jubileju šovasar Latvijas Okupācijas muzeja biedrības janvāra pilnsapulcē izskanēja mudinājums visiem biedriem godam sveikt jubilāru — personīgi gādāt, lai augtu Muzeja apmeklētāju skaits un devīgi ziedot savus līdzekļus kopīgai dāvanai "Okupācijas muzejam 30".

Aicinu un izaicinu arī Jūs, mīļie Muzeja draugi un labvēļi, pievienoties šai divdaļīgai dzimšanas dienas dāvanai Latvijas Okupācijas muzejam:

- 2023. gadā rūpēties, lai vismaz 30 draugi, radi un paziņas apciemo Muzeju;
- piedalīties ar īpaši dāsnu ziedojumu Muzeja dzimšanas dienas akcijā "Latvijas Okupācijas muzejam 30", lai kopīgā dāvāna sasniegtu vismaz 30 000 EUR. Ja šī summa šķiet pārāk pieticīga, tad skatīsimies saules apspīdētos mākoņos un mērķēsim uz 300 000 EUR!

Challenge On The Eve of The Museum's Thirtieth Anniversary

Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valde
Muzeja korē 2022. gada 23. augustā.
No kreisās Oskars Gruziņš, Valdis Krasts,
Dzintra Bungs, Anna Putniņa, Rihards Pētersons
• The Board of the Occupation Museum
Association of Latvia in the Museum's gable
room on 23 August 2022. From the left:
Oskars Gruziņš, Valdis Krasts, Dzintra Bungs,
Anna Putniņa, Rihards Pētersons

Dear friends of the Museum,

This year we celebrate the 30th anniversary of the Museum of the Occupation of Latvia. The remarkable milestone has been achieved because you believed in Paulis Lazda's idea to create this museum. Its realization was ensured through your work, moral and financial support, oral and written testimonies and personal mementoes.

For over a year we have been working in our Museum home – not “the black box” of yore that was constructed during the years of Soviet occupation, but a striking, modern building. For this, we are grateful not only to architect Gunnar Birkerts for giving us a symbolic visualization of what the Museum could be after reconstruction and enlargement, but also to you for your steadfast and generous support. We share with pride the accomplishments of the Museum team during this time; for example, the new multi-dimensional and multi-media permanent exhibition, as well as thematic exhibits, including the outdoor exhibit devoted to the Holodomor in Ukraine;

the ever-increasing recognition and perceptibility of the Museum in the media and social networks and through published books;

better knowledge of the history of Latvia and the Latvian language among pupils, students, and experts;

growth and expansion of the Museum collection, not only in terms of historical objects, diaries and memoirs, but also through monuments from the occupation years;

significant increase in the number of oral testimonials of persons who lived through the years of the Soviet and Nazi German occupation of Latvia.

Since June 2022 the Museum has welcomed thousands of visitors, who on their own or together with a well-versed Museum guide, learn about the three occupations that Latvia experienced in the 20th century. We would be delighted if many more persons visited the Museum. Let us recall that in the years 2005-2007 the annual Museum attendance exceeded 110 000. I am convinced that in 2023, when the Museum is celebrating its 30th birthday, the Museum could boast of a similarly high number of visitors. This would be possible if every friend of the Museum would encourage all his/her relatives and friends to become acquainted with the Museum. In this regard, may I note that you can purchase a Museum ticket and present it as a gift to the person of your choice.

With a view toward the Museum's thirty-year jubilee, at the January meeting of the Occupation Museum Association of Latvia every member was urged to honor the Museum actively by making it possible for more people to visit the Museum and by donating to the joint birthday gift “Occupation Museum 30.” In the same spirit, I invite and challenge you, dear friends and benefactors of the Museum, to join in this two-part birthday gift to the Museum of the Occupation of Latvia:

make it possible for at least 30 relatives and friends to visit the Museum in 2023;

participate in the joint birthday gift to the Museum through an especially generous donation addressed to “Occupation Museum 30.” Our initial aim is to collect at least 30 000 EUR; if, however, you believe that we can do better, then let us aim for 300 000 EUR!

Sincerely,

Dzintra Bungs

Latvijas Okupācijas muzeja
biedrības valdes priekšsēde

• Chairperson of the Board of the
Occupation Museum Association of Latvia

Ieguldītie ziedojumi nāk talkā

No kreisās: Vineta Poriņa un Irēne Lazda grāmatas *Valoda un vara* atvēršanas svētkos Muzejā 2022. gada 19. novembrī • From the left: Vineta Poriņa and Irēne Lazda at the launching of the publication *Language and Power* at the Museum, 19 November 2022

Man jāziņo, ka 2022. gadā pirmo reizi kopš Latvijas Okupācijas Fonda Atbalsta grupas ASV (OMFA) dibināšanas 1996. gadā bija jāizņem līdzekļi no ieguldījuma kontiem. Bet šoreiz tā ir laba ziņa — jo iemesls tam bija Muzeja pārbūves un piebūves pabeigšana. Pirms astoņiem gadiem OMFA uzstādīja atsevišķu ieguldījumu kontu pie "Fidelity Investments", kurā visi ziedojumi "Nākotnes namam" no ziedotājiem ASV tika ieguldīti, lai tie nāktu talkā, kad pienāktu brīdis iekārtot paplašināto Muzeju un veidot jaunu ekspozīciju. Ēkas piebūvi un pārbūvi finansēja valsts, bet iekārtošana bija jāveic ar jūsu ziedotiem līdzekļiem. Tie astoņus gadus nesēdēja dīkā, bet pieauga par veselīgiem 10,62 %. Pagājušā gadā varējām nosūtīt Muzejam pieprasītos 988 000 USD jaunās ekspozīcijas un telpu iekārtošanai un telpu aprīkošanai ar vajadzīgo tehnoloģiju. Muzeju apmeklējot, jūs varat justies gandarīti par paveikto. Tas notika, pateicoties jūsu atbalstam.

Vēl cits būtiski svarīgs darbs tiek veikts Muzejā, pateicoties dāsna labvēļa iniciatīvai. Andris Baltiņš 2017. gadā uzticēja OMFA 250 000 USD, lai veidotu

fondu savas mātes valodnieces Valerijas Bērziņas-Baltiņas piemiņai. Fonda uzdevums bija pētīt un informēt par latviešu valodas likteni zem okupācijas varām. Muzejs piekrita uzņemties atbildību par projektu un darbam nozīmēja valodnieci Vinetu Poriņu un administratori Gundegu Micheli. Viņu vadībā tika organizēta pētnieku darba grupa, pasniegti publiski semināri un notika internacionāla konference. Pagājušā gada beigās darbs vainagojās vispirms interaktīvā valodas multimedija uzstādīšanā, kā daļa no jaunās ekspozīcijas un, otrkārt, ar rakstu krājuma "Valoda un vara" atklāšanu. Vineta Poriņa paredz, ka rakstu krājums būs pirmais izdevums sērijā par latviešu valodu zem svešās varas, kas joprojām ir maz pētīta un aktuāla tēma.

OMFA pateicas jums, Muzeja atbalstītājiem, ka ar jūsu atbalstu mēs kopīgiem spēkiem spējam veicināt Muzeja būtiski svarīgo darbu glabāt Latvijas okupācijas vēstures liecības un atspēkot melus. Mēs aicinām citus brīvprātīgos nākt talkā atbalstīt Muzeju! Lūdzu, sazinieties ar Irēni Lazdu irenelazda@gmail.com par iespējām atbalstīt Muzeja darbu.

Invested Donations Are Put to Work

In 2022, for the first time since the founding of OMFA in 1996, funds for the Museum had to be taken from investment accounts. But there is a positive reason for this. The expansion and renovation of the Museum was finally completed. Eight years ago, OMFA established an investment account with Fidelity Investments. All US donations to "Nākotnes nams" (NN Rebuilding project) were invested in this account, so that they could be put to good use once the building was completed. The government assumed all construction costs, but the Museum was responsible for expenses related to the interior of the building and design and construction of the new exhibition. In the course of eight years, the NN account yielded a healthy 10.62% increase. OMFA was able to transfer the requested \$988,000 to the Museum to install technology and construct the new exposition. When you visit the Museum, you have the right to feel gratified that your support made this possible.

Another vitally important project is being carried out by the Museum thanks to the generosity of a single donor. In 2017, Andris Baltiņš donated \$250 000 to OMFA for a fund in memory of his mother, linguist Valerija Bērziņa-Baltiņa. The purpose of the fund was to support research and publication on the fate of the Latvian language under occupation. The Museum agreed to take on responsibility for the project. Sociolinguist Dr. Vineta Poriņa and project administrator Gundega Michel, who heads the project, brought together a research group of historians and linguists, organized public seminars and an international conference. Their work resulted first, in an interactive installation as part of the new exhibition and second, the publication of a collection of articles, *Language and Power*, that considers the fate of the Latvian language under foreign occupation. Vineta Poriņa expects that the volume will be the first one in a series devoted to this currently important but under researched subject.

Our sincere thanks to you, the supporters of the Museum, that with our combined efforts we are able to promote the vitally important work of the Museum in presenting the true history of the occupation of Latvia and countering lies and disinformation. I invite you to volunteer to promote support for the work of the Museum in your city. Please contact Irene Lazda irenelazda@gmail.com for information.

Irēne Lazda,
OMFA priekšsēde • OMFA president

Polijas prezidents vizītē Latvijas Okupācijas muzejā

The President of Poland Visits the Museum of the Occupation of Latvia

2023. gada 1. februārī oficiālās vizītes Latvijā ietvaros Muzeju apmeklēja V. E. Polijas prezidents Andžejs Duda. Gides Inetas Lansdovnes vadītajā ekskursijā iezīmējās abu valstu līdzīgā pieredze okupācijas laikā, par kuru Polijas prezidents norādīja arī savā ierakstā Muzeja viesu grāmatā.

• On 1 February 2023, H. E. Mr Andrzej Duda, President of Poland, visited our Museum as a part of his official visit to Latvia. The Museum tour, led by the guide Ineta Lansdowne, highlighted the two countries' similar experiences during the occupation. The President also noted this in his entry in the Museum's guest book.

Muzeja krājuma jaunieguvumi

New donations to the Museum Collection

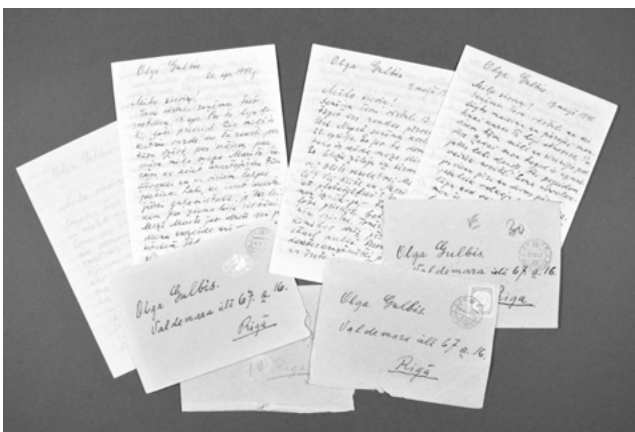
Mairas Dudarevas dāvinātais nezināma īpašnieka fotoalbums. Albuma vāks izgatavots no koka ar kokgriezuma tehnikā veidotu ainavu — jūra, buru laiva, saule un teksts: “Pūt vējiņi!” Pirmā vāka iekšpusē kokgriezuma tehnikā veidots reljefs — ozola zars ar ozolzīlēm, sarkans vairogs ar iniciāļiem “HB”, ovālā krāsains zīmējums — ozoli, jāņuguns. Apakšējā labajā stūrī iegriezts “AB 55”. Albumā ielīmētas melnbaltas fotogrāfijas, kurās redzami bijušie ieslodzītie Roberts Jansons un Nikolajs Malcenieks Kolimā 1955. gadā.

The photo album belonging to an unknown person was donated by **Maira Dudareva**. The cover is made of wood with an engraved scene of the sea, a sail boat, the sun, and the title of a popular Latvian folk song, “Blow wind!” On the inside of the front cover is a raised engraving of an oak branch with acorns, a red shield with the initials “HB”, and an oval with a drawing of oak trees and St. John’s-eve bonfires. “AB 55” is engraved in the lower right corner. In the album there are black and white photographs of former prisoners Roberts Jansons and Nikolajs Malcenieks in Kolima, 1955.

Lienītes Reks dāvinātā koka karote, ko no metinājuma vietā lietojusi viņas vīramāte Mirdza Vizbele. Mirdzu Reku (dz. Vizbele) kopā ar tēvu Kārli, māti Matildi un brāli Vili 1941. gada 14. jūnijā deportēja no Talsiem. Ģimeni nometināja Krasnojarskas novada Kazačinskas rajonā. Kārlis Vizbels nomira 1943. gadā ieslodzījumā Vjatlagā. Mirdza Vizbele 1949. gadā nometinājuma vietā apprecējās ar 1941. gadā no Tukuma deportēto Zigurdu Reku. Laulībā piedzima divi dēli — Juris un Igors. Zigurds Reks nometinājuma vietā 1954. gadā noslīka.

Donated by **Lienīte Reks**, a wooden spoon used by her mother-in-law Mirdza Vizbele in her place of forced settlement. Mirdza Reks (née Vizbele) together with her father Kārlis, mother Matilde, and brother Vilis were deported on 14 June 1941 from Talsi. The family was settled in the Krasnoyarsk region, Kazachinsk district. Kārlis Vizbele was imprisoned in Vjatlag and died in 1943. In 1949, Mirdza Vizbele married Zigurds Reks, who had been deported in 1941 from Tukums. They had two sons, Juris and Igors. Zigurds Reks drowned in 1954.

Elgas Marijas Čačes tēva, bijušā Latvijas Republikas iekšlietu ministra Viļa Gustava Gulbja (1890–1942) 1941. gada vēstules no ieslodzījuma Rīgas Centrālcietumā dzīvesbiedrei Olga Gulbei. Vili Gulbi apcietināja 1940. gada oktobrī, 1942. gada 19. janvārī Astrahaņas cietumā viņam izpildīja augstāko soda mēru.

Letters from **Elga Marija Čače's** father, the former Interior Minister of the Republic of Latvia Vilis Gustavs Gulbis (1890–1942) written in 1941 to his wife Olga Gulbis from the Riga Central Prison. Vilis Gulbis was arrested in October 1940. On 19 January 1942, his death sentence was carried out in the Astrakhan prison.

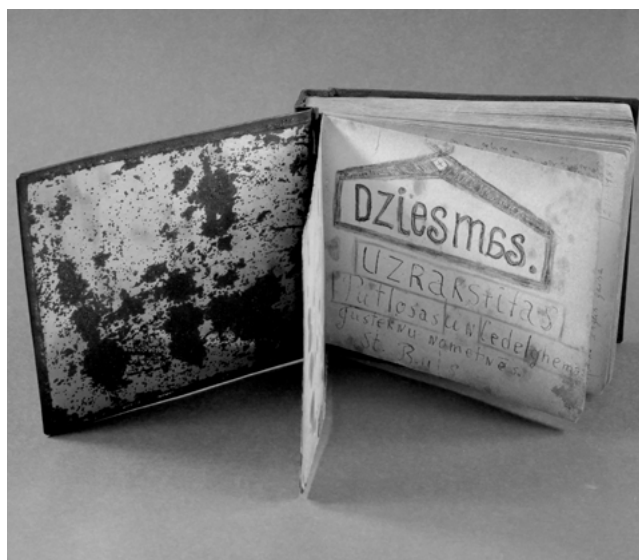

Andas Liepins

dāvinātais gredzens ar Latvijas vairodziņu un ģerboni. Gredzenā ieskrāpēts "Nāja 1944". Zviedrijā gredzenu Andas Liepins mātei Ritai Krūmiņai — kara bēgļei no Rojas — dā-

vinājis kāds latviešu karavīrs. Karavīra vārds nav zināms, viņš ticis izdots Padomju Savienībai. Latviešu leģionāru izdošana bijis viens no iemesliem, kas nostiprināja Liepins ģimenes vēlmi 1950. gadā doties projām no Zviedrijas uz Kanādu.

Donated by **Anda Liepins**, a ring with a shield and insignia of Latvia and engraved "Nāja 1944". The ring was a gift from a Latvian soldier in Sweden to Anda Liepins' mother, Rita Krūmiņš — a refugee from Roja. The name of the soldier, who was later extradited to the Soviet Union, is unknown. The extradition of Latvian legionnaires was one of the reasons that strengthened the Liepins family's desire to leave Sweden for Canada in 1950.

Ineses Auziņas Smith dāvinātais bloknots — dziesmu klade "Dziesmas uzrakstītas Putlosas un Cedeghemas gūstekņu nometnēs", ko bijušais leģionārs Staņislavs Buls pierakstījis ieslodzījumā Putlosas un Zedelgemas karagūstekņu nometnēs.

Donated by **Inese Auziņš Smith**, a notebook, "Songs written in Putlos and Cedeghem prison camps," by the former legionnaire Stanislavs Buls while imprisoned in the Putlos and Zedelgem prisoner of war camps.

Oskara Gruziņa dāvinātie Alfeja Bromulta akvareļi, kas radīti ieslodzījuma laikā filtrācijas nometnē Habarovskas novada Komsomoļskā. Pašportrets. 1946. gada 3. februāris. Papīrs, parastais zīmulis. Papīrs ražots Ķīnā.

Donated by **Oskars Gruziņš** — Alfejs Bromults' watercolors, created during imprisonment in the filtration camp in Komsomolsk, Khabarovsk District. Self portrait. 3 February 1946. Paper, pencil. The paper made in China.

2022. gadā dokumentus, fotogrāfijas un priekšmetus muzeja krājumam dāvinājuši **Latvijas iedzīvotāji • Donors of Documents, Photographs and Objects to the Museum in 2022:** Mārtiņš Vesperis, Daina Krastiņa, Juris Berže, Ārons Kreicšteins, Mārcis Broža, Jānis Vēveris, Oļģerts Pavlovskis, Ileana Bolšaitis, Uldis Neiburgs, Valdis Lejnietis, Pēteris Simsons, Renāte Dzelme, Ieva Gundare, Milda Pormale, Aija Zaļaiskalns, Mihails Ozols, Armands Jansons, Zigrīda Krūmiņa, Dagnija Sīriusa, Andrejs Edvīns Feldmanis, Jevģenijs Ruhovs, Eleonora Ivanova, Valērija Baltā, Baiba Brieže, Astrīda Holma, Dzintra Biruta Staķe, Jānis Atis Krūmiņš, Ilze Stikāne, Jānis Strencis, Anta Saleniece, Menāde Jansone, Imants Priedītis, Oskars Gruziņš, Gints Treijs, Zigurds Konstants, Dagnija Štelmahere, Tālis Zuševics, Ieva Bērziņa, Modris Esserts, Ieva Zuicena, Jānis Milzarājs, Rūta Līcīte; Aleksas Vilčinskā (Lielbritānija), Imants Lapiņš (Kanāda), Rūta Abakuka (Lielbritānija), Ivars Ārums (ASV), Māra Tupese (ASV), Carl Stars (Kanāda), Aleksandrs Rostockis (Polija).

Taiga Kokneviča,
Latvijas Okupācijas muzeja galvenā
krājuma glabātāja • Head of Collections

“ASV – drošs patvērums laikā, kad dzimtene okupēta 1940–1991”

Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejā

The USA: A Safe Haven when the Homeland is Occupied, 1940-1991

Daugavpils Regional History and Art Museum

Izstāde “ASV – drošs patvērums laikā, kad dzimtene okupēta 1940–1991” Daugavpilī
• The USA: A Safe Haven when the Homeland is Occupied, 1940-1991 in Daugavpils

Sadarbībā ar ASV vēstniecību Latvijā un Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzeju mūsu veidotā izstāde “ASV – drošs patvērums laikā, kad dzimtene okupēta 1940–1991” bija apskatāma arī Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejā no 2023. gada 5. janvāra līdz 7. februārim.

Tēma papildus atklāta arī seminārā, kas notika 2023. gada 3. februārī Daugavpilī, Muzeja Publiskās vēstures nodaļas vēstures doktoru referātos: “Latvijas un ASV attiecību pamatiezīmes 1918–1945. gadā” (Ainārs Lerhis), “Aukstais karš un Baltijas jautājums starptautiskajā politikā” (Gints Apals), LU Latvijas vēstures institūta pētnieces Kristīnes Beķeres referātā par latviešu trimdas ASV centieniem veicināt Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu un Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzeja Kultūrvēstures nodaļas vadītājas Inetas Janovskas stāstījumā par Daugavpils ģimnāzistu likteņiem ASV pēc Otrā pasaules kara.

Semināra rīkošanu finansiāli atbalstīja ASV vēstniecība Latvijā.

In cooperation with the U.S. Embassy in Latvia and the Daugavpils Regional History and Art Museum, our Museum’s exhibit, *The USA: A Safe Haven when the Homeland is Occupied, 1940-1991*, was displayed in the Daugavpils Museum from 5 January to 7 February 2023.

The topic was also discussed in a seminar held in Daugavpils on 3 February 2023. Lectures presented by historians from our Museum’s Public History Department were: *The Principal Features of U.S. Relations with Latvia 1918–1945*, by Ainārs Lerhis; *The Cold War and the Baltic Question in International Politics*, by Gints Apals. A presentation by Kristīne Beķere, researcher at the Institute of Latvian History at the University of Latvia, was on the efforts by Latvian exiles in the USA to promote the restoration of independence of the Republic of Latvia; and by Ineta Janovska, Head of the Cultural History Department at the Daugavpils Museum, on the fate of Daugavpils secondary school students in the USA after the Second World War.

The seminar was supported financially by the U.S. Embassy in Latvia.

Pieminot Gunāru Astru (1931–1988) – brīvības cīnītāju

Commemoration of Gunārs Astra (1931–1988) – Freedom Fighter

No kreisās: Jānis Rožkalns, Latvijas Neatkarības kustības dalībnieks un G.Astras laikabiedrs, Leons Astra, G.Astras brālis izstādes atklāšanā
• At the opening of the exhibition, on the left: Jānis Rožkalns, a member of the Latvian Independence Movement and a contemporary of G. Astra and Leons Astra, brother of G. Astra

Currently our Museum has a memorial exhibit dedicated to Gunārs Astra. Its preface is his life's creed:

"Thinking and judging independently, living by one's convictions. This is what separates a free human being from a captive, a slave. I cannot live any other way without losing human dignity in my own eyes.

I am the way I am — everywhere and always, without compromise in any circumstances. I am capable of sacrificing everything in the name of this, including my so-called freedom.

It's simply trading the big area [the Soviet Union] for the little area [prison camps]. When I am there, I am not oppressed by the delusion that I am a free man. There I am in my place. The place where all those who think differently in our system should be."

The exhibit reflects Gunārs Astra's life, his activities against the Soviet occupation regime, and his personality, as revealed in his letters and by his brothers and fellow prisoners.

Letters by Gunārs Astra from the prison camps in the Mordovian ASSR and Perm-36 from October 1962 to January 1976, and photographs and objects were donated to the Museum by Harijs Astra and Leons Astra in 1997, 1998, 2002, 2012, and 2014.

Exhibition designer Ieva Nagliņa.

Muzejā apskatāma Gunāram Astram veltīta piemiņas izstāde. To ievada viņa dzīves kredo: "Patstāvīgi domāt un vērtēt, dzīvot pēc savas pārlicības. Tas brīvu cilvēku atšķir no nebrīva, verga. Citādi dzīvot neesmu spējīgs, lai nezaudētu savas acis cilvēcisku cieņu.

Es esmu tāds kāds esmu — visur un vienmēr bez kompromisiem jebkuros apstākļos. Tā vārdā esmu spējīgs upurēt visu — arī savu tā saucamo brīvību.

Tā ir tikai lielās zonas (Padomju Savienība) apmaiņa pret mazo (ieslodzīto nometnes). Tur atrodoties, mani nenomāc mānīgā ilūzija, ka esmu brīvs cilvēks. Tur es atrodos savā vietā. Vietā, kur jāatrodas visiem citādi domājošiem mūsu iekārtā."

Izstāde atspoguļo Gunāra Astras dzīves gājumu, darbību pret Padomju Savienības okupācijas režīmu un personību, kas atklājas viņa rakstītās vēstulēs, brāļu un ieslodzījuma likteņa biedru skatījumā.

Gunāra Astras vēstules no ieslodzījuma nometnēs Mordovijas APSR un Perma-36 no 1962. gada oktobra līdz 1976. gada janvārim, fotogrāfijas un priekšmetus Muzejam nodevuši Harijs Astra un Leons Astra 1997., 1998., 2002., 2012. un 2014. gadā.

Izstādes māksliniece Ieva Nagliņa.

Aija Ventaskraste,
 Ekspozīcijas nodaļas vadītāja
 Head of Exhibition department

Izstāde "BADS KĀ IEROCIS – UKRAINA. 1932–1933, 2022"

(«ГОЛОД ЯК ЗБРОЯ – УКРАЇНА. 1932–1933, 2022»)

2022. gada 21. decembrī pie Muzeja tika atklāta Ukrainas Holodomoram veltīta izstāde. Tā tapa, pamatojoties uz ASV un Ukrainas Biznesa padomes piemiņas un izglītības kolekciju "HOLODOMOR: Ukrainas mākslinieku acīm".

Stendos uz kolonnām pie Muzeja ieejas ir apskatāmi 45 ukraiņu mākslinieku darbi — plakāti, gleznas, linogriezumi u.c. Gandrīz visi mākslinieki nākuši no ģimenēm, kas cieta no Holodomora.

Visi mākslas darbi tika radīti pēc 1988. gada, kad Holodomors pirmo reizi tika atzīts oficiāli. Izstāde ļauj apmeklētājiem uzzināt par traģiskāko lappusi Ukrainas vēsturē, kad ukraiņu tauta zaudēja miljoniem cilvēku Kremļa radītā Holodomora rezultātā.

Pirmo reizi mākslas darbu kolekcija tika izstādīta Kijivā 2000. gadā un vēlāk visā Ukrainā. Daļa kolekcijas bijusi apskatāma arī Austrālijā (Pertā), Kanādā (Kalgarijā), Lielbritānijā (Londonā) un ASV (Čikāgā, Vašingtonā).

Izstādes mērķis ir piesaistīt uzmanību pagātnes un šī brīža traģēdijām Ukrainā. Holodomora genocīds bija 20. gadsimta lielākā slēptā traģēdija. Mēs esam pārliecināti, ka visi pārējie noziegumi, kas veikti pret Ukrainu, bija iespējami, jo Staļinam labi izdevās piesegt Holodomoru. Toreiz Ukraina palika viena ar savu traģēdiju, tagad patiesība par Holodomoru izplatās visā pasaulē.

Mums Holodomora piemiņa ir svarīga ne tikai kā veltījums tiem, kas komunistiskā režīma laikā nomira badā, bet arī tāpēc, ka nesodīti noziegumi diemžēl atkārtojas.

Izstāde ir organizēta sadarbībā ar Ukrainas Profesionālo fotogrāfu asociāciju. Par izstādes neatņemamu sastāvdaļu kļuva 2022. gadā Ukrainā kara laikā uzņemtās fotogrāfijas.

Izstādes mākslinieks ir Egils Mednis. Viņa idejas un radošums bija vērtīgs papildinājums projektam.

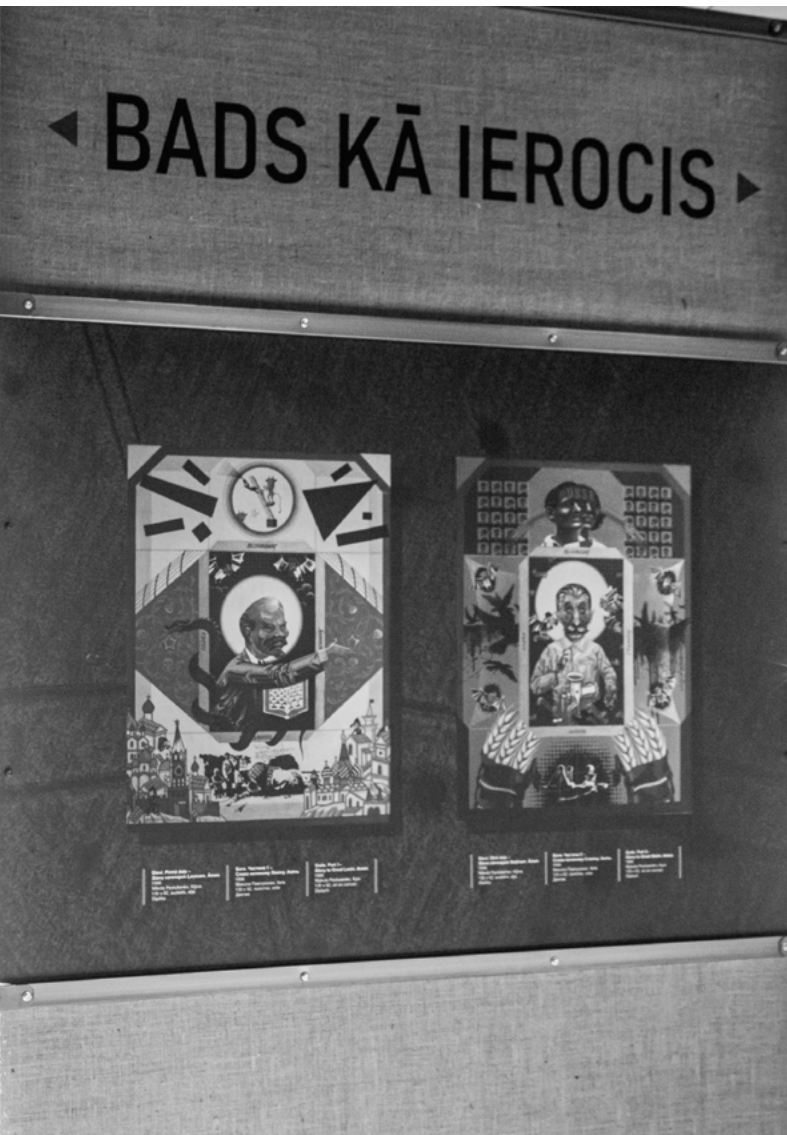
Atklāšanā viesojās gan Ukrainas vēstniecības pārstāvji, gan dažādu sabiedrisko organizāciju pārstāvji un žurnālisti. Ar īsu prezentāciju uzstājās izstādes kuratore Natālija Lavrova un pastāstīja par kolekcijas vēsturi. "Aiz katra mākslas darba slēpjas personisks ģimenes stāsts. Ir ļoti svarīgi runāt par šo traģēdiju vizuāli, jo attēli ir vairāk nekā tūkstoš vārdu vērti," viņa sacīja.

Izstāde "BADS KĀ IEROCIS – UKRAINA. 1932–1933, 2022" • Exhibition "HUNGER AS A WEAPON – UKRAINE. 1932–1933, 2022"

PALDIES Muzeja darbiniekiem, īpaši Taigai Koknevičai par atbalstu un sadarbību izstādes organizēšanā un palīdzību man personīgi. PALDIES Valteram Nollendorfam par iepazīstināšanu ar Muzeja komandu. Valters bija pirmais, ar kuru es dalījos savās idejās par Holodomora izstādi Muzejā, un viņš to nekavējoties atbalstīja.

The Museum hosts the exhibition “HUNGER AS A WEAPON — UKRAINE. 1932—1933, 2022”

Based on the US-Ukraine Business Council Memorial and Educational Collection *HOLODOMOR: Through the Eyes of Ukrainian Artists* the exhibition was opened on 21 December 2022.

45 artworks of Ukrainian artists are presented on outside stands at the Museum entrance. The artworks include posters, paintings, linocuts, et al. Almost all artists come from families that suffered from Holodomor.

All artworks were created after 1988 when for the first time Holodomor was officially recognized. The exhibit will help visitors learn about the most tragic page in Ukrainian history when the Ukrainian nation

lost millions of people as a result of Holodomor created by the Kremlin.

The collection was first exhibited in Kyiv in 2000 and later all over Ukraine. Parts of the collection were on display in Australia (Perth), Canada (Calgary), Great Britain (London), USA (Chicago, Washington).

The goal of the exhibition is to attract attention to the past and modern tragedies in Ukraine. The Holodomor-genocide was the biggest hidden tragedy of the 20th century. We are convinced that all other crimes were possible because Stalin managed to cover up Holodomor very well. At that time Ukraine was left alone with its tragedy. Now the truth about Holodomor is spreading around the world.

For us the memory of Holodomor is important not only as a tribute to those who starved to death under the communist regime but also due to the fact that unpunished crimes, unfortunately, always return.

The exhibition was organized in cooperation with the Ukrainian Association of Professional Photographers. The photos taken in 2022 in Ukraine became an integral part of the exhibition.

Egils Mednis was the designer of the exhibition. His ideas and creativity made a valuable addition to the project.

Representatives of the Embassy of Ukraine as well as representatives of various public organizations and journalists visited the opening. Natalia Lavrova, curator of the exhibition, made a short presentation. She explained the history of the collection. “There is a personal family story behind each artwork. It is very important to talk about this tragedy visually because images are worth more than a thousand words”, she said.

THANKS to the Museum staff, especially Taiga Kokneviča for their support and cooperation in organizing the exhibition and their help to me personally. THANKS to Valters Nollendorfs for introducing me to the Museum team. Valters was the first person with whom I shared my ideas about Holodomor exhibition at the Museum and he supported it immediately.

Natalia Lavrova,
izstādes kuratore, Muzeja darbiniece
no Ukrainas • Curator of the exhibition,
Museum employee from Ukraine

Cilvēki man jautā, kā es nonācu Rīgā

Muzeja darbinieces Natālijas Lavrovas stāsts

Mans stāsts ir līdzīgs miljoniem citu ukraiņu stāstiem, kam nācās doties bēgļu gaitās uz Eiropu pēc Krievijas iebrukuma 2022. gada 24. februārī.

Es pamodos 24. februāra pulksten 4 no rīta Kijivā, Ukrainā no ārpuses dzirdēto spēcīgu sprādzienu dēļ. Pēc pusstundas man piezvanīja draugi un teica, ka ir sācies karš. Patiesībā mums jau bija informācija par iebrukuma datumu 16. februārī, pēc tam 18. februārī, tas nenotika, tāpēc mēs neticējām, ka karš patiešām sāksies.

Pirmā lieta, ko man ieteica darīt, bija doties iepirkt pārtikas krājumus un zāles. Pēcpusdienā, kad devos iepirkties lielveikala plaukti jau bija pustukši. Tie, kuriem bija mašīnas, pildīja tās ar mantām, lai sagatavotos izbraukšanai.

Vakarā piezvanīja mans dēls, kurš ir Rīgā, un teica, lai es sakravāju mantas un gatavojos izbraukt no Kijivas, tiklīdz viņam būs vilciena biļete uz Varšavu. Viņš nezina, ka tas nebūs iespējams. Jau dienas beigās ielās nebija neviena civiliedzīvotāja, bet daudz militārpersonu ar ieročiem. Parādījās arī pirmās barikādes un pirmie tanki ielās.

Pirmajās nedēļas kopā ar citiem kaimiņiem slēpos bumbu patvertnē. Tur es noķēru COVID. Tur nebija ne ārstu, ne medikamentu. Visi veikali, aptiekas, bankas — viss bija aizslēgts. Sabiedriskā transporta nebija. Metro tika izmantots kā bumbu patvertne. Cilvēki nedrīkstēja atrasties ielās, jo bija diennakts komandantstundas.

Dēls uzstāja, ka man jāiet uz dzelzceļa staciju un jātiek jebkurā vilcienā, kas iet uz rietumiem. Pateicoties kaimiņam, kuram bija automašīna un īpaša caurlaide, kas ļāva pārvietoties, viņš mani aizveda uz dzelzceļa staciju. Tur bija tūkstošiem cilvēku, kas mēģināja pamest pilsētu. Reizēm tika organizēti speciāli reisi, bet vilcienos nebija iespējams iekāpt, jo tajos bija tūkstošiem cilvēku. Biļetes nebija jāpērk, brauciens bija bez maksas.

Divas dienas un nakts, bez ēdiena un gulēšanas, slimā ar COVID, mēģināju tikt vilcienā. Uzturoties dzelzceļa stacijā, pavisam netālu dzirdējām sprādzienu skaņas. Krievu armija atradās tikai 10–15 km uz avēnijas, kas ved uz pilsētas centru.

Visbeidzot man izdevās iekāpt vilcienā uz Ļvivu (Ukraina). Vilciens bija pārpildīts. Vagonā atradās aptuveni 300 cilvēku. Pēc 8 stundām slimā, bez ēdiena un gulēšanas es ieradus Ļvivā. Pirmo reizi trīs dienu laikā dzēru siltu tēju ar brīvprātīgo sagādātajām uzkodām.

No Ļvivas vilciens devās uz pierobežas pilsētu

Pšemislū Polijā. Parasti, lai tur nokļūtu, vajadzēja apmēram divas stundas. Šoreiz man bija jāstāv rindā ar vairākiem tūkstošiem cilvēku aptuveni 8 stundas, lai tiktu vilcienā. Un tad kādas 16 stundas, atkal saspiesta vilcienā, bez ēdiena, gulēšanas un tualetes. Kad mēs beidzot ieradāmies Pšemislā, un brīvprātīgie atnesa siltu ēdienu tieši uz vilcienu, es sāku histēriski raudāt. Brīvprātīgie man nodrošināja bezmaksas vilciena biļeti uz Varšavu. Mans dēls nopirka lidmašīnas biļeti uz Rīgu, bet man bija jāpaliek Varšavā pa nakti. Varšavas lidostā brīvprātīgā mani aizveda uz savām mājām, nopirka zāles, pabaroja un izguldīja. Tad viņa ar savu mašīnu aizveda uz lidostu. Tā es nokļuvu Rīgā.

Kāpēc es esmu Okupācijas muzejā? Kijivā es biju Holodomor/GULAG kolekcijas kuratore. Pēc Muzeja apmeklējuma es sapratu, ka jūs strādājat ar līdzīgām tēmām. Tāpēc es nolēmu darīt kaut ko noderīgu Muzeja labā un sāku šeit strādāt kā brīvprātīgā.

People ask me how I got to be in Riga

The story of Museum employee Natalia Lavrova

My story is similar to the stories of millions of Ukrainians who had to flee from Ukraine to Europe after February 24.

I woke up on the morning of February 24 at 4am because of heavy explosions I heard from the outside. Half an hour later my friends called me and said the war had started. Actually, we had information about the date of invasion on Feb. 16, then 18, but it did not happen. So, we did not believe it would really start.

The first thing I was recommended to do was to go shopping and get some food supply and medicine. I went shopping in the afternoon and by then the shelves of the supermarket were half empty. Those who had cars loaded them to get ready to leave.

In the evening I had a call from my son who is in Riga and he told me to pack and get ready to leave Kyiv as soon as he could buy a train ticket to Warsaw. But he did not know that was not realistic.

Already by the end of the day there were no civil people in the streets and a lot of military men with guns. Also, the first barricades appeared, and the first tanks were riding in the streets.

The first weeks I was hiding together with other neighbors in the bombshell. There I caught COVID. There were neither doctors nor medicines there. All shops, pharmacies, banks – everything was locked. There was no public transport. The metro was used as a bombshell. People were not allowed to be in the streets as there was 24/7 curfew time.

My son insisted that I should go to the railway station and get any train going to the west. Thanks to one of my neighbors who had a car and a special pass which allowed him to move around he took me to the railway station. There were thousands of people there trying to leave. Once in a while they formed a train, but it was

impossible to get on the train as thousands of people occupied it. There were no tickets, and the trip was free.

For two days and nights, without food and sleep, sick with COVID, I tried to get on the train. While staying inside the railway station we heard the sounds of explosions, quite nearby. The Russian army was just 10-15 kms on the avenue that goes to the city center.

At last, I managed to get on the train to Lviv. The train was completely packed. There were about 300 people in the train car. 8 hours later, sick, without food and sleep, I arrived in Lviv. For the first time in three days I had hot tea with snacks provided by volunteers.

There is a train from Lviv to the border town of Przemysl (Poland). Normally it takes about two hours to get there. But this time I had to stay in line with several thousand people for about 8 hours to be able to get on the train. And then about 16 hours, again, packed in the train, without food, sleep, toilet. When we at last arrived in Przemysl and volunteers brought hot food just to the train, I started hysterically crying. The volunteers provided me with a free train ticket to Warsaw. My son bought me a plane ticket to Riga but I had to stay in Warsaw for a night. A volunteer in the Warsaw airport took me to her home, bought me medicine, fed me, put me to bed, and I was sleeping until my flight. Then she took me to the airport by her car. And here I am, in Riga.

Why I am at the Occupation Museum? In Kyiv I was the curator of a Holodomor/GULAG collection. After visiting the Museum, I realized that you work with similar subjects. So, I decided to do something useful for the Museum and began working here as a volunteer.

Natalia Lavrova,

Muzeja darbiniece no Ukrainas
• Museum employee from Ukraine

Labdarības akcijā Muzeja saime ziedo rotaļlietas bērniem no Ukrainas

The Museum Community Donates Toys to Children from Ukraine

Bērni no Ukrainas, kuri patvērumu raduši bēgļu centrā Mālpilī
• Children from Ukraine who have found shelter in a refugee centre in Mālpils

2022. gads Muzejam noslēdzās, sniedzot atbalstu Latvijā patvērumu radušajiem Ukrainas kara bēgļiem sadarbībā ar biedrību "Mālpils iedvesmo". Vienojoties kopīgā labdarības akcijā, Muzeja darbinieki un Muzeja biedrības biedri saziedoja līdzekļus radošo un attīstošo rotaļlietu iegādei un bērnu un jauniešu telpas labiekārtošanai Mālpilī. Liels paldies visiem, kuri iesaistījās un palīdzēja realizēt šo Muzeja iniciatīvu!

The Museum concluded the year 2022 by supporting Ukrainian war refugees who had found refuge in Latvia in cooperation with the "Mālpils iedvesmo" (Mālpils Inspires) association. In a joint charity campaign, Museum staff and members of the Museum Association donated funds for the purchase of creative and educational toys and for improvements to a young people's meeting room in Mālpils. Many thanks to everyone who participated and helped to accomplish this initiative!

Apmeklētāju un viesu uzņemšana muzejā

Muzeja Apmeklētāju uzņemšanas centra darbinieki Evita Veinberga, Andris Gailītis, Aiva Grudule, Klinta Roga un Ilze Ratniece, sagaidot apmeklētājus 2023. gada 22. februārī • Employees of the Museum's Customer Service Department

Līdz ar rekonstruētās Muzeja ēkas un jaunās ekspozīcijas atvēršanu darbu ir uzsākusi Klientu apkalpošanas nodaļa. Jaunajā nodaļā strādā četri darbinieki Direktores biroja un projekta "Stūra māja" vadītājas Evitas Veinbergas vadībā.

Kas ietilpst šīs Muzeja nodaļas darbinieku pienākumos? Apmeklētāju sagaidīšana un konsultēšana par tūristiem aktuāliem jautājumiem, ienākošās korespondences un telefona zvanu pārvaldīšana, tostarp attālināti pieteiktu ekskursiju un Muzeja apmeklējuma reģistrēšana un administrēšana, apmeklētāju aptaujas veikšana, ieejas biļešu, suvenīru un grāmatu tirdzniecība.

Janvāra beigās Muzejā sveicām 40 000. apmeklētāju kopš ekspozīcijas atklāšanas 2022. gada 1. jūnijā. Par tradīciju kļuvusi katra 5000. apmeklētāja sveikšana, dāvinot Muzeja izdotās grāmatas un iespēju bez maksas apskatīt pastāvīgo ekspozīciju.

Muzeja apmeklējums sākas ar laipnu "Labdien". Viesu uzņēmēji ir pirmie, kas sāk stāstīt Muzeja stāstu, piedāvā Muzeja izglītības programmas un aicina apmeklētājus uzticēt Muzeja krājumam okupācijas laika atmiņas un ģimenes relikvijas.

Apmeklētāji, pat nejauši ienākot Muzejā un iepazīstoties ar ekspozīciju, ir dziļi aizkustināti un pārsteigti par līdz šim viņiem nezināmo Latvijas valsts vēstures posmu un ļoti spēcīgo latviešu tautas garu, kas ir spējis arī grūtībās saglabāt latviešu valodu un kultūras tradīcijas.

Muzeja apmeklējums noslēdzas ar brīdi, kad viesi dalās ar emocijām un pārdzīvojumiem pēc ekspozīcijas apskates, ieraksta vēsti viesu grāmatā un ziedo. Viņus pavada sirsnīgs "Paldies" no Klientu apkalpošanas nodaļas darbiniekiem.

Welcoming Visitors and Guests to the Museum

With the opening of the reconstructed Museum building and the new exhibition, the Customer Service Department is now in operation. This newly created Department is staffed by four employees under the direction of Evita Veinberga, our Director's Office Manager, and head of the KGB building (Corner House) project.

What are the responsibilities of this Department's staff? To welcome visitors, answer their tourism related questions, manage incoming correspondence and telephone calls, including the registration and administration of remotely booked tours and Museum visits, conduct visitor surveys, sell entrance tickets, souvenirs, and books.

In late January, we welcomed our 40,000th visitor to the Museum since the opening of the new exhibition on 1 June 2022. It has become a tradition to welcome every 5,000th visitor with a gift of books published by the Museum and free admission to the permanent exhibition.

A visit to the Museum begins with a friendly hello. Our Department staff are the first to tell the Museum's story, offer our educational programs, and invite visitors to entrust their memories and family heirlooms of the occupation period to our Museum's collection.

Even visitors who have come to the Museum by chance, when they have seen our permanent exhibition, they are deeply moved and surprised by the previously unknown period of Latvian history and by the strong spirit of the Latvian people, who managed to preserve their language and cultural traditions even under harsh occupation regimes.

A visit to the Museum concludes with guests sharing their emotions and experiences after visiting the exhibition, writing a message in the guest book, and leaving a donation. They are also accompanied by heartfelt thanks from the Customer Service staff.

Klinta Roga,

Muzeja klientu apkalpošanas speciāliste
• Museum Customer Service Specialist

Ārējās informācijas darbs

Okupācijas muzeja darbs arvien vairāk kļūst nozīmīgs ne vien Latvijā, bet arī starptautiski. Ārzemju preses izdevumi, radio un televīzijas raidījumi vai interneta portāli Muzeja vēstījumu aiznes daudziem miljoniem cilvēku, kas (vairumā gadījumu) nekad neapmeklēs Rīgu un neredzēs jauno ekspozīciju. Reizēm šādas publikācijas pat kļūst par viņu pirmo iepazīšanos ar Latviju.

2022. gada dramatiskie notikumi — Krievijas iebrukums Ukrainā — vairoja Muzeja iespējas runāt ar ārzemju auditoriju. Plašu publicitāti guva padomju pieminekļu novākšana Latvijā, ar ko Muzejs saistīts vistiešākajā veidā. Ļoti daudzi ārzemju žurnālisti par šiem jautājumiem lūdza komentārus tieši no mūsu Muzeja darbiniekiem, kas savā ziņā kļuva par viedokļu līderiem un Latvijas tautas balsi. Tieši tas ļāva atbildes uz konkrētiem jautājumiem saistīt ar Latvijas vēsturisko pieredzi un okupācijas stāstu.

Ar ārējās informācijas darbu Muzejā nodarbojas Attīstības un komunikācijas nodaļa Haritas Maniņas vadībā un Publiskās vēstures nodaļa Ginta Apala vadībā. No 2022. gada 1. februāra līdz 2023. gada 1. februārim Publiskās vēstures nodaļas darbinieki sniedza 18 intervijas ārzemju plašsaziņas līdzekļiem. Muzeja vārds skanēja ASV, Vācijas, Francijas, Polijas, Itālijas, Kanādas, Japānas un Ķīnas medijos.

Vērts minēt tādus respektablus laikrakstus kā "The New York Times", "The Washington Post", "The New York Review of Books", "Le Monde", "The Times of Israel" un "Gazeta Prawna", plaši zināmos Eiropas televīzijas kanālus "Euronews", "Arte" un "RAI", Japānas televīzijas kanālu "NHK". Pašu plašāko auditoriju Muzejam nodrošināja intervija angļu valodā raidītam Ķīnas televīzijas kanālam "CGTN", ko visā pasaulē skatās 150 miljoni cilvēku.

External Communication Work

Ekrānšāviņš no Ķīnas televīzijas kanāla "CGTN" sagatavotā video par padomju pieminekļu gāšanu Latvijā. Kadrā redzams nožogotais Uzvaras piemineklis īsi pirms tā nojaukšanas

- Screenshot from a video prepared by the Chinese TV channel "CGTN" about the demolition of Soviet monuments in Latvia. The footage shows the fenced-in Victory Monument shortly before it was destroyed

The work of the Museum of the Occupation of Latvia is becoming increasingly important not only in Latvia, but also internationally. Foreign press, radio, and television broadcasts, and internet portals carry the Museum's message to many millions of people who (in most cases) will never visit Riga and see the new exhibition. Sometimes such publications may be their very first introduction to Latvia.

The dramatic events of 2022 – Russia's invasion of Ukraine and more – gave our Museum more occasions to speak to foreign audiences. The removal of Soviet monuments in Latvia, with which the Museum was directly involved, was widely publicised. Many foreign journalists asked for comments on these issues directly from our Museum staff members, who in a sense became opinion leaders and the voice of Latvian people. And this made it possible to correlate our answers with Latvia's historical experience and the story of the occupation.

The external communication work of the Museum is carried out by the Development and Communication Department, headed by Harita Maniņa, and the Public History Department under the leadership of Gints Apals. Between 1 February 2022, and 1 February 2023, the Public History Department staff gave 18 interviews to foreign media. Our Museum's name appeared in the media of the USA, Germany, France, Poland, Italy, Canada, Japan, and China.

Respected newspapers such as "The New York Times", "The Washington Post", "The New York Review of Books", "Le Monde", "The Times of Israel", and "Gazeta Prawna" are worth mentioning, as well as the European television channels "Euronews", "Arte" and "RAI", and the Japanese television channel "NHK". The largest audience for the Museum was reached in an interview with the English-language Chinese television channel "CGTN", which is watched by 150 million people worldwide.

Dr. hist. Gints Apals,

Publiskās vēstures nodaļas vadītājs

• Head of Public History department

Jauniešu viedokļi par Muzeja apmeklējumu

Šoreiz Apkārtrakstā apkopoti Latvijas Universitātes studentu viedokļi par izjūtām, apmeklējot Muzeju pirmo reizi.

"Lai gan iepriekš Okupācijas muzeju nebiju apmeklējis, biju dzirdējis par to, ka te ir kaut kas jauns. Varbūt gaidīju kādu īpašāku brīdi, vai papildu iemeslu tā apmeklēšanai, bet ļoti priecājos, ka šobrīd bija tāda iespēja. Ekskursija Muzejā deva arī svaigu skatījumu uz šī brīža notikumiem Ukrainā, kara ietekmi uz "cilvēkiem parastajiem". Ziņās mēs varam izlasīt konkrētus faktus, bet, ko karš nodara cilvēkiem, to palīdzēja man atklāt šis Muzejs. Es noteikti vēlētos to apmeklēt vēlreiz, jo tik daudz informācijas vienā reizē ir grūti uztvert. Ticu, ka nākot atkārtoti, es pamanīšu daudz ko tādu, ko nepamanīju ar pirmo reizi!"

Kristaps, 21 gads, students

"Iepriekš šo muzeju apmeklēju tikai bērnībā, atmiņas nebija no tām patīkamākajām, viss drūms, pelēks un tēmas arī šausmīgas. Es neesmu vēstures entuziasts, drīzāk var teikt, par vēsturi zinu tikai absolūto minimumu, bet pēc šī Muzeja apmeklējuma sajutu sevī patriotisma vilni, prieku un biju uzlādējusies. Tas bija lielisks veids, kā no jauna raisīt sevī interesi par vēsturi un īpaši Latvijas vēsturi!"

Alise, 20 gadi, studente

"Man ļoti patika Muzeja apmeklējums un būtu gribējusi pavadīt tajā daudz vairāk laika, lai visu izlasītu, noklausītos. Bet tas bija pārāk emocionāli un piesātināti ar informāciju, lai uzkavētos ilgāk. Man ļoti patika veids kā izstāde ir izkārtota, arī krāsas, gaismas un skaņas, tas, manuprāt, ir labs veids kā šos notikumus stāstīt un skaidrot jauniešiem un vispār cilvēkiem, kas nav piedzīvojuši šo laiku. Es par okupāciju, izsūtīšanu un karu esmu dzirdējusi tikai no vecvecākiem bērnībā, bet toreiz viņi par to negribēja runāt, iespējams, tāpēc ka biju pārāk maza. Man ir žēl, ka šobrīd šāda saruna ar viņiem vairs nebūs iespējama. Bet es uzskatu, ka katram Latvijas iedzīvotājam, kas grib dzīvot Latvijā, šis Muzejs ir noteikti jāapmeklē!"

Diāna, 23. gadi, studente

Reactions from Young People After a Visit to the Museum

Muzeja 40,000th apmeklētāja, studente no Indijas Kulsuma Fatima Braiga 2023. gada 31. janvārī
• The 40 000 visitor to the Museum, a student from India, Kulsum Fatima Baig 31 January 2023

In this Newsletter we offer a summary of reactions from University of Latvia students about their emotions visiting the Museum for the first time.

Although I had not visited the Museum, I had heard that there was something new there. Maybe I was waiting for the most convenient moment or an additional reason to visit, but I am very happy that there was this opportunity now. The excursion to the Museum also provided a fresh perspective on events in Ukraine, the effect of war on "ordinary" people. In the news we can read concrete facts, but what war does to people - that the Museum helped me understand. I would definitely like to visit it again, because it is difficult to comprehend so much information in one visit. I believe that coming again, I will notice much that I did not notice the first time.

Kristaps, 21, student

I had visited the Museum before as a child. Memories from the visit were not the most pleasant - everything was depressing, gray and topics horrifying. I'm not a history enthusiast, rather you could say that I knew the absolute minimum about history, but after this visit I felt a wave of patriotism, happiness, and energy. That was a wonderful way to arouse a new interest in myself about history and especially the history of Latvia.

Alise, 20, student

I liked the visit to the Museum very much and would have wanted to spend a lot more time there to read and listen to everything. But that was too emotional and full of information to stay longer. I really liked the way the exposition was installed, also the colours, lights and sounds, that in my opinion is a good way to tell about these events and to explain to young people and to anyone who has not experienced this time. I had heard about the occupation, deportations and war only from my grandparents when I was a child, but then they didn't want to talk about it, probably because I was too small. I am sorry, that such a discussion with them is no longer possible. But I think that every resident of Latvia who wants to live in Latvia definitely has to visit this museum.

Diāna, 23, student

Izmisuma un cerību stāsts, ko pauž kantāte *Dievs, Tava zeme deg*

Muzeja Piemiņas vietu projekta "XX gadsimta politiskā vēsture piemiņas vietās" ietvaros top izdevums par tēmu — "Lūcijas Garūtas un Andreja Eglīša kantāte Dievs, Tava zeme deg". 2021. gadā, sadarbībā ar Karšu izdevniecību Jāņa sēta, klajā nāca šīs sērijas pirmais izdevums — burtnīca par mākslinieku Kurtu Fridrihsonu un "franču grupu". Tematiskās burtnīcas ir ceļveži, kas ietver stāstu par konkrēto notikumu, vietām un personām, kas notikumos ir piedalījušās.

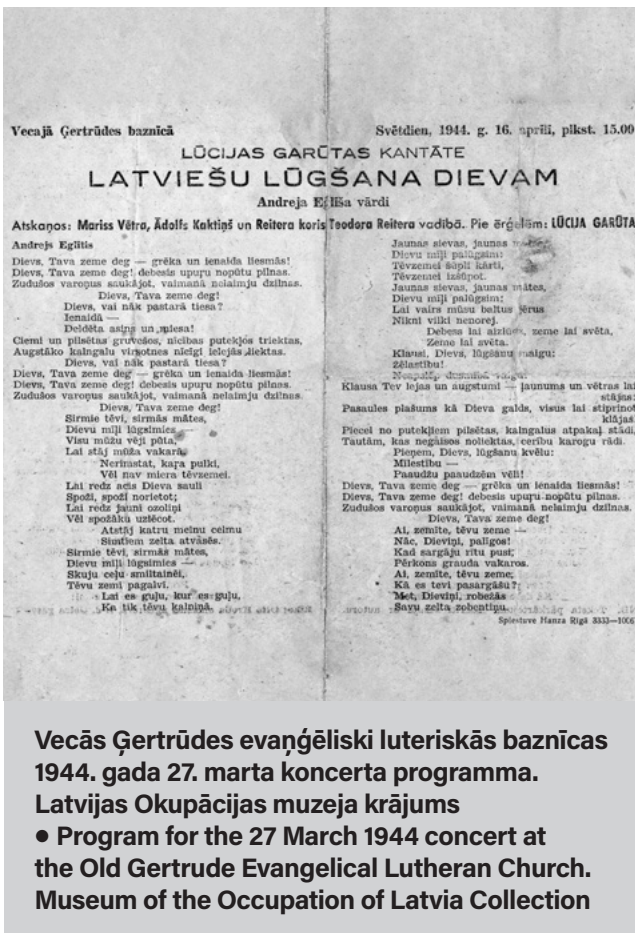
Tēmas izvēli noteica stāsts par skaņdarbu, kas ir ne tikai dzejas un mūzikas izcils sasniegums, bet arī palīdz atklāt Otrā pasaules kara beigu posma traģiskos pārdzīvojumus. Turklāt, 2022. gadā atzīmējām L. Garūtas 120. un A. Eglīša 110. gadskārtas. Zīmīgi, ka šogad aprit 80 gadi, kopš radīta kantāte. 1943. gada 28. martā laikrakstā "Baznīcas Ziņas" publicēts pirmreizējais Kuldīgas evaņģēliski luteriskās draudzes aicinājums dzejdarus un komponistus piedalīties sacensībā par kantātes "Latvju lūgšana" sacerēšanu.

Kantāte "Dievs, Tava zeme deg" ir Latvijas kultūras kanonā ietverts skaņdarbs. Tas palīdz izprast sabiedrības pārdzīvojumus, atklāt ļaunuma ciešanas laikā, kad vienu okupācijas varu nomaina cita, kas jau paspējusi "Baigajā gadā" (1940–1941) sēt bailes un nest postu. Kantāte ir skarba laika un neizsakāmi lielas mīlestības auglis.

Latviešu tauta uz posta, izmisuma un iznīcības sliekšņa Dievam lūdz cerību, žēlastību, paužot brīvības alkas un bezgalīgu mīlestību. A. Eglīša tekstā nav neviena naida vārda, nav alkas pēc atriebības, netiek sūtīti lāsti slepkavām. Augstākā vēlēšanās ir gūt Dieva mīlestību un tikt pasargātiem šajā šausmu laikā.

Komponists Longīns Apkalns par kantāti 1984. gadā raksta: "L. Garūtai šeit (skaņdarbā) ir izdevies spilgti uztvert Andreja Eglīša dzejojuma skartās apokaliptiskās jutoņas, kas bija raksturīgas Latvijas un latvietības agonijai Otrā pasaules kara beigās. Hektiskās svārstības starp izmisumu un cerību toreiz izraisīja morbidu kreativitāti. Dievs, Tava zeme deg ir šīs kreatīvās aktivitātes rezultāts, resp. paraugs bez līdznieka latvju mūzikā."

Burtnīcas satura centrā ir L. Garūta un A. Eglītis, kā arī kantātes izpildītāji: Teodora Reitera koris, solisti Mariss Vētra un Ādolfs Kaktiņš, atgādinot viņu dzīves gājumu un māksliniecisko pienesumu. Pētniecības gaitā ir izziņātas šo un vēl citu personu piemiņas vietas Latvijā un ārpus tās.

Vecās Ģertrūdes evaņģēliski luteriskās baznīcas 1944. gada 27. marta koncerta programma. Latvijas Okupācijas muzeja krājums
 • Program for the 27 March 1944 concert at the Old Gertrude Evangelical Lutheran Church. Museum of the Occupation of Latvia Collection

Kantātes un tās fragmentu izpildījums trimdā ir viens no būtiskiem elementiem nacionālās pašapziņas uzturēšanā, cerībā Latviju no jauna ieraudzīt kā brīvu valsti. Lieki sacīt, ka okupētajā Latvijā kantāte bija aizliegta, tādēļ jo aizraujošāk burtnīcas autoriem ir bijis izsekot un atklāt ceļu, kā kantātes partitūra un radiofona ieraksts no koncerta Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā 1944. gada martā nokļuva brīvajā pasaulē. Diemžēl, bet vairākas šī notikuma detaļas paliek neizziņātas. Būtisks pavērsiens pētniecības procesā bija Lūcijas Garūtas dzīvokļa Rīgā, Marijas ielā 11 apmeklējums. Šobrīd tur atrodas L. Garūtas fonds. Dzīvokļa un tur esošo vērtību saglabāšana ir steidzami jārisina, jo ēka kopumā ir ļoti bēdīgā tehniskā stāvoklī.

Burtnīcas atklāšana paredzēta 2023. gada maijā. Nākamās burtnīcas tēma ir Austrumu robeža, kas vēstīs par PSRS kaujinieku veikto uzbrukumu Latvijas robežpostenim Masļenkoš 1940. gada 15. jūnija rītausmā. Būsim gandarīti, ja jauno izdevumu atbalsīsiet ar mērķziedojumiem un ieteikumiem, ieskaitot atmiņas, dokumentu kopijas, fotogrāfijas.

The Story of Despair and Hope of the Cantata *God, Your Land is in Flames!*

Zlākās "Bitenieku" mājās, kurās 1945. gadā dzīvoja Lūcija Garūta. Attēlā no labās: izdevuma autors Rihards Pētersons, Zlēku bibliotekāre Pārsla Boža un mājas iemītnieks Viktors Jēkabsons 2022
 • In the Zlēkas "Bitenieku" home, where Lūcija Garūta lived in 1945. Rihards Petersons, author of the publication, Zlēka librarian Pārsla Boža and the inhabitant of the house, Viktors Jēkabsons 2022

As a part of the Museum's Memorial Site Project, *XX Century Political History Memorial Sites*, a publication about Lūcija Garūta's and Andrejs Eglīte's cantata *Dievs, Tava zeme deg!* (*God, Your Land is in Flames!*) is in preparation. In 2021, in cooperation with the publisher Jāņa Sēta, the first booklet, *Mākslinieks Kurts Fridrihsons un "franču grupa"* (The Artist Kurt Fridrihsons and the "French Group") was published. Publications on a limited topic are like road maps that include the story of a specific event and the places and people that participated in the event.

The selection of the second topic was determined by the composition itself, which is not only an outstanding musical achievement, but also reflects tragic experiences during the end phase of the Second World War. In addition, in 2022 we celebrated Garūta's 120th and A. Eglīte's 110th birthday. It is noteworthy, that April of this year marks 80 years since 28 March 1943, when the newspaper *Baznīcas Ziņas* (*Church News*) published the invitation of the Kuldīga Evangelical Lutheran congregation to poets and composers to submit their work in the competition to create the cantata *Latvju lūgšana* (*Latvian prayer*).

The cantata *God, your land is burning!* is incorporated into Latvia's cultural canon. It helps us understand society's experience, reveals the people's suffering at a time when one occupation power was exchanged for another that in the "Year of Terror" (1940–1941) had already sown horror and brought destruction. The cantata is the fruit of a harsh time and immeasurable love.

On the threshold of annihilation, the Latvian people pray to God for hope, compassion, express their yearning for freedom and unending love. A. Eglīte's text has no word of hatred, no desire for retribution, no curses are laid upon the murderers. The greatest wish is to gain God's love and to be protected in this time of horror.

The composer Longīns Apkalns wrote in 1984, "L. Garūta has succeeded in this musical work in brilliantly capturing the apocalyptic tones struck by Andrejs Eglīte's verses that reflected the death throes of Latvia and Latvians at the end of the Second World War. The vacillation between despair and hope unleashed intense creativity."

The booklet focuses on L. Garūta and A. Eglīte as well as the performers of the cantata — Teodors Reiter's choir, soloists Mariss Vētra and Ādolfs Kaktiņš — reviewing their life stories and their artistic contributions. Research revealed memorial sites of these and other persons in Latvia and abroad.

The performance of the cantata and parts of the cantata has been one of the fundamental elements of keeping national identity alive — the hope to see Latvia again as a free country. Needless to say, it was forbidden to perform the cantata in occupied Latvia, therefore, it was even more fascinating for the authors of the booklet to follow and how the cantata partiture and the radio recording of the concert in the Old St. Gertrude Church in March 1944 found its way to the free world. Unfortunately, many details of this process remain unknown. A vital turn in the research was the visit to Lūcija Garūta's apartment at Marijas Street 11 in Riga — now the site of the L. Garūta Foundation. Saving the apartment and its valuable contents is urgent because the building is in very poor physical condition.

The publication of the booklet is planned for May 2023. The next publication in the series, *The Border to the East*, will describe the attack on Latvia's border crossing in Masļenki at daybreak on 15 June 1940. We would be thankful for support for the publication with directed donations and suggestions, including personal memories, copies of documents, and photographs.

Kristīne Čakstiņa,
 Piemiņas vietu projekta pētniece,
 izdevuma autore • Memorial Site Project
 researcher, author of the publication

Ziedoiet ceļa naudu uz Muzeju Latvijas skolēniem! Please donate travel money for pupils!

8. februārī Krāslavas ģimnāzijas skolēni piedalījās nodarbībā "Deportācijas. Ģimeņu stāsti".

On 8 February, students from Krāslava participated in the lesson "Deportations. Family Stories".

Uisvairāk man atmiņā palika stāsts par Gulagu, bēgļiem un lācīti Miku. Arī stāsts par vēstulēm, ko cilvēki meta ārā no vagoniem ar cerību, ka kāds tās izlasīs un palīdzēs.

The story about the Gulag, refugees, and Miks — the bear — were the most memorable for me. Also, the story of the letters that people threw out of the [deportation] wagons with the hope that someone would read them and help.

Viktorija,

*Krāslavas ģimnāzijas 9. klases skolniece
Krāslava Gymnasium, 9th grade*

Daudzus gadus muzejā darbojas Skolu atbalsta programma, pateicoties kurai skolām no Latvijas attāliem reģioniem ir iespēja saņemt daļēju ceļa naudas atmaksu braucienam uz Muzeju.

Līdzekļus skolu atbalsta darbībai ir gādājuši ziedotāji no visas pasaules.

Arī Muzeja 30. jubilejas gadā aicinām ziedot ceļa naudai skolēniem, ziedojuma mērķi norādot "Skolēnu ekskursijām"!

For many years, the Museum has been running the School Support Program, thanks to which schools from remote regions of Latvia have the opportunity to receive a partial refund of travel expenses for the trip to the Museum.

Funds for school support activities have been provided by donors from all over the world.

Also, in the year of the Museum's 30th anniversary, we invite you to donate travel money for students, indicating "Student excursions" as the donation target.

ATBALSTI! PALDIES!

SUPPORT! THANKS!

In Memoriam. Ruta Jostsons

Latvijas Okupācijas muzeja biedrība un Muzeja saime sēro par Muzeja dāsnas ziedotājas un brīvprātīgās darbinieces Rutas Jostsons (1936.07.21–2023.01.30) aiziešanu mūžībā.

Ruta Jostsons 1997. gadā Muzejam veltīja pusgadu brīvprātīgā darba, lasot Muzejam iesniegtus atmiņu stāstījumus, un par tiem sagatavojot kopsavilkumus, kas vēl arvien glabājas Muzeja krājumā. 1998. gada vasarā Ruta palīdzēja Muzeja grāmatu galda darbā un citos organizatoriskos darbos.

Rutas Jostsons vārds lasāms līdzās citiem lielo ziedotāju vārdiem goda vietā Muzeja vestibīlā.

The Occupation Museum Association of Latvia and the Museum employees mourn the passing of Ruta Jostsons (1936.07.21–2023.01.30), a generous Museum donor and volunteer.

In 1997, Ruta Jostsons devoted six months of volunteer work at the Museum, reading memoirs submitted to the Museum and preparing their summaries, which are still valuable resources in the Museum's collection. In the summer of 1998, Ruta assisted in the Museum's book shop and participated in various organizational projects.

Ruta Jostsons' name can be read alongside the names of other major donors in a place of honor in the Museum entrance hall.

Ar pateicību saņemam Ritas Drones testamentāro novēlējumu We Gratefully Acknowledge the Bequest of Rita Drone

Februārī Muzejs saņēma ziņu no Okupācijas Muzeja fonda atbalsta grupas (ASV) par Ritas Drones, dz. Bankovičs (10.03.1929.–02.06.2022.) USD 10 000 testamentāro novēlējumu Muzejam. Pateicībā par dāsno

ziedošanu un ilggadējo brīvprātīgo darbu Muzejā, turam gaišā piemiņā kopā pavadīto laiku ar Ritu. Viņa Muzejam uzticējusi arī savu dzīves stāstu, sniedzot videoliecības — 2004. un 2012. gadā — vairāk nekā četru stundu garumā.

Rita piedzima Andreja un Emīlijas Bankoviču ģimenē Svitenē, Latvijā. 1944. gadā, Padomju Savienības armijai iebrūkot Latvijā, Rita ar ģimeni bēga uz Vāciju, kur turpmākos piecus gadus pavadīja pārvietoto personu nometnēs. Ģimene izceļoja uz ASV 1950. gadā; vispirms dzīvoja Mičiganā, pēc tam Minesotā. Rita studēja Minesotas Universitātē un 1958. gadā ieguva maģistra grādu bibliotēku zinātnē. Rita iepazinās un apprecējās ar Arvīdu Droni un viņiem 1963. gadā piedzima meita Anda. Rita līdz pensijai strādāja par bibliotekāri Mineapoles skolu sistēmā. Viņa ļoti aktīvi darbojās latviešu sabiedrībā gan ASV, gan vēlākos gados arī Latvijā.

Ritas Drones vārds lasāms līdzās citiem lielo ziedotāju vārdiem goda vietā Muzeja vestibīlā.

In February, our Museum received a message reporting that Rita Drone, b. Bankovičs (10.03.1929.–02.06.2022), has bequeathed \$10,000 (USD) to the Museum. In gratitude for her generous donation and many years of volunteer service, we hold in fond memory our time spent with Rita. She has also entrusted the Museum with her life story, giving video testimonies totalling more than four hours' length.

Rita was born to Andrejs and Emīlija Bankovičs in Svitene, Latvia. In 1944 Rita and her family fled to Germany, where they spent the next five years in Displaced Persons' camps. The family emigrated to the USA in 1950, first living in Michigan, then in Minnesota. Rita studied at the University of Minnesota and obtained a Master's degree in Library Science in 1958. Rita met and married Arvīds Drone and in 1963 they welcomed a daughter, Anda. Rita worked as a librarian in the Minneapolis city school system until her retirement. She was active in the Latvian community both in the USA and, in later years, in Latvia.

Rita Drone's name can be found alongside the names of other major donors in a place of honor in the Museum entrance hall.

Ziedojumi 01.07.2022.–31.12.2022.

Ar ziedojumiem GODINĀTI • Donations made to HONOR a specific person

Auziņa-Smith Inese, dzimšanas dienā – EUR 40,- Rūta Astra Jēkabsone;

Lazdas Irēnes 80 gadu jubilejā – USD 800,- Velta un Jānis Lazda;

Lielkāja Arvīda draugu dzimšanas dienas apsveikums – EUR 250,- Inga, Anna, Krišjānis un Kārlis Andrejs Cerbulis; EUR 100,- Arnis Dubrovskis ar ģimeni, EUR 50,- Vilnis Dziesma; EUR 25,- Irma Kalniņa; EUR 50,- Pauls Dzintars Kalniņš;

EUR 100,- Roberts, Jānis un Ilze Lečmane, EUR 50,- Inese, Līga un Raivis Lečmanis; Vizma un Uldis Maksiņi; CAD 150,- Rota Otto; Inese Plikshe; 95,- Katrīna Marga Pipasts; EUR 50,- Indra Reliņa-Zagorska; EUR 100,- Dace Smildziņa un Pauls Aleksandrs Raudseps; EUR 100,- Māris Stubis; EUR 50,- Jeļena Upīte; EUR 42,- Edgars Zīverts;
Līzenbergas Ainas 100. dzimšanas dienā – EUR 100,- Dzintra Bungas; USD 250,- Aira un Jānis Bungas.

Ar ziedojumiem PIEMINĒTI • Donations in MEMORY of a specific person

14. jūnijā aizvestie – USD 300,- Vaira Pelēķis Christopher; 50,- Silvija Copeland; Inta Moruss-Wiest; 25,- Līvija Circenis; Janīna Janševics; Lilija Sankalis;

Aboliņš Dace – USD 150,- Zane S. Āboliņš;

Aboliņš Milija – USD 50,- Zane S. Āboliņš;

Āboliņš Rudolfs – USD 50,- Zane S. Āboliņš;

Abuls Biruta – USD 400,- Maija Hinkle;

Albertiņš Rūsiņš – CAD 100,- Ārija Mileiko;

Andersona Sigurda 90 gadu dzimšanas diena piemiņai – CAD 500,- Daila Andersons;

Andrejeva Georga piemiņai – EUR 300,- Uldis Bluķis; 100,- Inese Birzniece; Dzintra Bungas; Baiba Ingve Liepiņa; 35,- Ģirts Valdis Kristovskis; 20,- Laima Gebauere;

Anzons Elizabete – USD 200,- Inara Grosskurth;

Baumanis Aivars – EUR 300,- Uldis Bluķis;

Bergs Tālis – USD 500,- Inta L. Grace;

Berzins Ludvigs – USD 500,- Gunars Bērziņš;

Birzniece Inese – EUR 100,- Dzintra Bungas;

Bolšaitis Pēteris – USD 100,- Sylvia Ūdris;

Celle Ojārs – USD 500,- Paulis un Irēne Lazda;

Čakste Konstantins – USD 2000,- Kahvush Ed un Cultural Trust un Anna Rollins;

Daiga Diāna – USD 100,- Sandra un Ēriks Jansons; Sonja Jansons; Aina Stiebris;

Dinbergs Rasma – USD 50,- Rūta Beķeris;

Drone Rita – USD 500,- Irēne un Paulis Lazda; 100,- Ilze Kostick; 50,- Mirdza Eglītis;

Ezergailis Andrievs – USD 1000,- Dzidra Reimanis; 500,- Līga Zemesarājs; 300,- Maija Hinkle;

Ezergailis Irēne – USD 125,- Carl J. Greever;

Grand Rapidu aizvesto piemiņas sarīkojums – USD 100,- Dr. Līga un Raymond Gonzalez; Olga Jansons; Dace un William Nichols; 70,- Vilmārs Melbārdis; 50,- Jānis Jansons; Ginta un Ryan McNally;

Grīnbergs Sala Marta – EUR 300,- Kristine Kirsch-Stivriņš; USD 100,- Gunta un Lauris Eglītis;

Hāgelis Skaidrīte – USD 100,- Ilona Ansons ar ģimeni;

Jansons Andrejs – USD 100,- Edvīns Upītis;

Jaunzems Nams Maija – CAD 100,- Kārlis Vasarājs;

Jurka Ojārs un Guna – USD 30,- Atis Jurka;

Kalve Milda – USD 25,- Velta Pelcis;

Kļaviņš Velta – USD 500,- Mančesteras Latv. ev. lut. draudze ASV; 200,- Ilze Zemzars; 50,- Rita Krūmiņš; 25,- Liora Cannon;

Krastiņš Valdis – USD 1000,- Irēne un Paulis Lazda;

Laurs Kazimirs – USD 60,- Lisa Edmondson;

Mačs Alma – USD 100,- Juris M. Mačs;

Malceniņš Miervaldis – EUR 50,- Mārtiņš Mežulis; USD 100,- Velta Šulcs ar ģimeni;

Nesaule Agate – USD 100,- Daine Auziņš;

Ozolins Peteris Uldis – USD 50,- Zane S. Āboliņš;

Pakulis Adolfs Kārlis – USD 50,- Līga Šulcs;

Petričeka Rita – USD 300,- Maija Hinkle;

Petričeks Juris – USD 125,- Carl J. Greever;

Varoņu piemiņai un Latvijas nākotnei – EUR 120,- Tiesībsargs, nodaļu vadītāji, vietnieki un Ruta Siliņa;

Vecāki: Mirdza Zandberga-Saule, Jānis Zandbergs, Gertrūde Gyzas Labinska un Vitālijs Labinskis – EUR 1000,- Viktorija un Jānis Mārtiņš Zandbergs;

Priedkalns Jānis – USD 1000,- Irēne un Paulis Lazda;

Reinhardis Miervaldis – USD 50,- Kārlis Millers;

Robiņš Jānis – USD 100,- Joan Robiņš;

Rūtītis Helena – CAD 200,- Kārlis Vasarājs;

Sīdere Margarita – USD 200,- Ilze Muehlenbachs; 100,- Liene S. Sorenson;

Skujeniņš Knuts – EUR 300,- Uldis Bluķis;

Stiebris Ilmārs – USD 100,- Aina Stiebris;

Stivriņš Lidija un Leonīds, Vansovičs Pēteris – USD 75,- Ludmila Yamrone-Stivriņa;

Vītoliņš Gunārs – USD 50,- Vītauts R. Vītoliņš;

Brāļi Pēteris un Rolands Zālīši – CAD 50,- Ilse Zandstra;

Zēbergs Hugo – USD 100,- Ligita Krumkalns;

Zelmenis Pauls – USD 200,- Daina Apple

Dravnieks;

Zemesarajs Valda – USD 500,- Valda Zemesarājs;

Zmuidiņa Antonija – USD 20,- Stanley Zmuidins.

Ziedojumi 01.07.2022.–31.12.2022.

Ziedojumi dažādiem mērķiem • Donations for VARIOUS PURPOSES**AUD**

1000,- Brigita Muške; Natālija Neiburga; **500,-** DV Pertas nodaļa Austrālijā; **300,-** Ināra un Kārlis Žubeckis; **200,-** Vija Zars; **100,-** Jānis Kārklīšs; Lauma un Juris (+) Reinfelds; **70,-** Harijs Bergers; **50,-** Lauma Reinfelds;

CAD

1000,- Dzidra Krūmiņš; **500,-** Vankuveras Latv. ev. lut. draudze; **200,-** Dr. Jānis Lūsis; Valda Oestreicher; Kārlis Šūns; **150,-** Rota Otto; **125,-** Aleksandrs Šķepasts; **50,-** Jadviga Bunkis; Regina Dīriņš; Inta Perro; Kornelia Zariņš;

EUR

226 642,05 Samuel Allen Byrd, TESTAMENTS, **48 625,63** Andris Edgars Petričeks; **23 032,72** Lidija Meija, TESTAMENTS, **5923,87** Francis Diana TESTAMENTS u.c. ziedojumi; **600,-** Ivars Svīlis; **573,62** O. Avotiņu ģimene; **525,-** Gisela Elisabeth un Maksims Strunskis; **200,-** Evarts Anosovs; Imants Geidāns; Laima Vija Urdze; Ģirts Jānis Zēgners; **187,-** Vineta Lacek; **100,-** Elīna Blūma; Ewen Gillies; Jānis Krēmers; Līga Kvjatkovska; Anda Ozola; Vaira un Gunter Tempel; Irēna Zahare; **50,-** Melissa Brutko; Zigurds Sviķis; Solvita Vība; **30,-** Mārīte Alksne; Einar Tvergrovs; **25,-** Marc Libants; **20,-** R. A. Chiswick; Eva Hmielevska-Vizla; Ainārs Zandersons; **10,-** Davis Baumanis; Merete Elisabeth Bendiksen; Ilmārs Geige; Anastasija Holovchak; Marthe Neye; Tobias Sinz; Inga Vilcāne; **8,-** Anda Bīmane; Silvija Danielsonē; **5,-** Wolfgang Bettolo; Mareks Birzins; Miia Kariluoto; Kai Puolakanaho; Thomas Da Silva; **2,-** Austin Moore;

USD

25 000,- Jānis Lazda; **5000,-** Sarmīte Davidson; **4000,-** ANONĪMS; Emilia Eglitis; **3000,-** Dainis Bisenieks; Sigrida Renigers; **2500,-** Daira Skriblis; **1900,-** ANONĪMS; **1000,-** Ģenerāļa Kārļa Goppera fonds ASV; Ņūbransvikas un Leikvudas Latv. ev. lut. draudze; Irene un Jānis Briedis; Dzintra un John Janavs; Christine un Ģirts Krūze; Valdis Liepa; Jānis Zeltiņš; **855,-** St. Petersburgas Latv. ev. lut. draudze; **750,-** Karen E. Greever; **520,-** Ivars Avots; **500,-** Dienvidkalifornijas Latv. ev. lut. draudze; Anna Ābele; Astrīda un John Melgalvis; Patricia un Juris Mežinskis, Andrejs Ozoliņš; Selga Pētersons; Gunta Plostnieks;

Sandra un Uldis Sīpols; **470,-** Skenektedijas Latv. ev. lut. draudze; **400,-** Biruta un Andris Sprūds; **300,-** Grand Rapidu Latv. katoļu draudze; Dagnija Krēsliņš; Tāivaldis Paegle; Gunta un Ārijs Pakalns; **255,-** Andrejs Lazda; **250,-** Milvoku Sv. Trīsvienības latv. ev. lut. draudze; Carl J. Greever; Rasma un Ģirts Kundziņš; Irene Lazda; **200,-** Grand Rapidas Latv. katoļu draudzes Dāmu komiteja; Linda Rasma Belte; Vita Bite; Biruta Kelley; Aivars Kuplis; Kārlis Ķirsis; Ausma Nonacs; **155,-** Guntis Puriņš; Edvīns Upītis; Sylvia Ūdris; **150,-** Ilze un Juris Ilze Bērziņš; Imants I. Praudiņš; **115,-** Māris Roze; **105,-** Des Moines un apkārtnes tautieši ASV; **100,-** Indianas Latviešu Pensionāru biedrība; Jānis Abele; Liega Arnett; Brigita Balaram; Andris Bērziņš; Joyce un George Bērziņš; Aija C. Blitte; Ilmārs Dambergs; Edvīns Hincenbergs; Vija Hosp; Rasma Kariņš; Rainis Krīgens; Lilita Lassen-Ward; Vidis Malējs; Māra Marchand; George Juris Neimanis; Maija Paegle; Velta Pelcis; Vaira Pelēķis; Aija un Andrejs Pelše; Antra Priede Berger; Āra Pumpurs; Maruta un Benjamin Ray; Benita Rauda un Geoffrey Gowen; Jānis M. Riekstiņš; Andris Ritelis; Baiba Rosenkranz; Dace Sprecher; Ojārs Strauss, Lidija Tarbunas; Martin B. Tatuch; Juris Udris; Dzintris Vallis; Vija un Aivars Zeltiņš; Valda Ziemelis; Jānis Zuika; Ivars Zušēvics; **90,-** Arlette Bušs; **75,-** Karena un Jānis Karps; **65,-** Inese Kaņeps; **50,-** Grand Rapidas Latv. biedrības Dāmu pulciņš; Andrejs Bacians; Juris Bērziņš; Gunta Douglas; Jānis (John) Ericson; Ina Fogels; Gunta Kaljo; Viesturs Kalniņš; Valdis Ķeris; Larry Loen; Miervaldis K. Mieriņš; Aina Oatley; Ivars Petrovskis; Dace Pickens; Biruta Plūģis; Mārīte Plūme; Katherine Prentice; Valija Rauceps; Jānis Rikāns; Gerda Roze; Līga Ruperts; Ivars Sproģis; Marija un Brons Visockis; Vitolds Vitums; Mudīte Waterman; Ausma un Ēriks Ziediņš; Taira Zoldnere; **40,-** Dzintra un Leon Stille; **25,-** Jānis B. Bērziņš; Vania Bright; Jānis Chakars; Māra Davis; Mary Lois Hall; Ruta Majumdar; Mirdza Odins; Laima Riekstiņš; Helmars Ritters; Uldis Šutka; Irēna Vanuška; **20,-** Mark A. un Ināra Liepa; Trudy Marshall; Inta Reinis; **15,-** Ilze Bērziņš; Rita Schultz; **10,-** Ojārs Brūveris; Lucija Gerrits; Elmārs Harry Jancis.

Sastādīja: **Daina Ozoliņa,**
Anete Enikova

Liels paldies par Jūsu ziedojumu! No tā ir atkarīgs Muzeja darbs un nākotne. Thank you very much for your donation! The work and the future of the Museum depend on it.

Ziedojumus muzejam un grāmatu pasūtīšanu var veikt:

Lielbritānijā: ziedojumi sūtāmi: Inese A. Smith, 44 Leconfield Road, Loughborough LE11 3SQ, United Kingdom. (inese.smith@btinternet.com)

ASV: čeki rakstāmi: OMFA (Latvijas 50 gadu okupācijas atbalsta grupa) c/o Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024, USA. Ziedojumi atskaitāmi, aprēķinot ienākumu nodokļus. Ziedojot ar kredītkarti, lietojiet PayPal: <http://donate.omfa-usa.org>

Kanādā: čeki rakstāmi: LRDF ("Latvia Relief and Development Fund") ar piezīmi "Ziedojums Okupācijas muzejam". Čeki sūtāmi: c/o Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave., Nepean, ON K2H 5J2, Canada. Ziedojumi atskaitāmi no Kanādas federālajiem ienākumiem. (dagnijast@gmail.com)

Austrālijā: čeki rakstāmi: "SLS – Okupācijas muzejs" un sūtāmi: Ināra Graudiņa, 141 Darley Rd., Randwick, NSW 2031, Australia. Iespēja ziedojumu iemaksāt OM kontā: Dnister: BSB 704235 Account nr. 00017209. Par ziedojumu ziņot I. Graudiņai: graudinsiv@bigpond.com

Latvijā: Latvijas Okupācijas muzejs, Latviešu strēlnieku laukumā 1, Rīgā, LV-1050, SEB banka, kods UNLALV2X, konta nr. LV67UNLA0002400700517. Muzejā var ziedot ar kredītkarti. Vairāk par ziedošanas iespējām Latvijā: Anete Enikova (anete.enikova@okupacijasmuzejs.lv)

Ar kredītkarti vai "PayPal" tiešsaistē Muzeja mājaslapā: www.okupacijasmuzejs.lv

Par veikto ziedojumu rakstiet: ziedojumiem@okupacijasmuzejs.lv

Apkārtraksts nr. 57, 2023. gada pavasarī Rīgā.
ISSN 1407-3668.

Redakcija Latvijas Okupācijas muzeja Attīstības un komunikācijas nodaļa. Maketētājs Andris Strazdiņš. Tulkotāji Irēne Lazda, Gundega Michele, Pēteris Kalniņš. Korektore Gundega Michele, Evita Veinberga.

Latvijas Okupācijas muzejs, Latviešu strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050

Tālruni: Birojs +37167229255, Izglītības nodaļa +37167211030
E-pasts: info@okupacijasmuzejs.lv
Mājaslapa: www.okupacijasmuzejs.lv
Reģ. nr. 40008018848

Ja informāciju par Muzeja aktualitātēm vēlaties saņemt biežāk vai apkārtrakstu saņemt elektroniski, lūdzu, paziņojiet mums savu e-pasta adresi, rakstot uz pr@okupacijasmuzejs.lv

If you would like to receive current information about Museum activities or this Newsletter electronically, please send us your e-mail address to pr@okupacijasmuzejs.lv

**LATVIJAS
OKUPĀCIJAS
MUZEJS**